SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIV | 3236 SO. HALSTED STREET Penktadienis, Liepos-July 8 d., 1932 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 28

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Ar pavyks provokacija.
Aštuonioliktas priedas.
Lenkai terorizuoja kitataučius.
Veteranai įtaria prez. Hooverį.
Lenkai gavo kinkų drebėjimą.

Rinkimai ir balsavimai praėjo, tačiau "Vakarų Veikėjų SLA. Komitetas" neužbaigė savo darbą. Šį kartą jis ėmėsi labai kilnių ir naudingų pareigų skleisti kuojuodžiausias paskalas apie pereitą SLA. seimą Pittsburghe, kuris buk patrempęs demokratiją, narių teises ir pan. Tokios rųšies provokacija yra nešiojama iš vienos kuopos į kitą, o "N." pilnos kerštingų ir grąsinančių susivienijimui manifestų.

Kurstyti, kelti neapykantą buvo įpratę bolševikai. Tais keliais jie bandė viską pasigriebti; tačiau susivienijime jie daug nelaimėjo. Jeigu naujai "iškepti "pažangieji" naudosis ta pačia taktika ir be perstojimo erzins SLA. narius, tai tegul neužmiršta, kad mes su tuomi griežtai kovosim ir nedaleisim, kad didžiausia lietuvių organizacija Amerikoj butų visai sudemoralizuota.

Demokratų partijos konvencija Chicagoje pasirodė "šlapesniais" už republikonus. Dabar jie rengiasi pakeisti 18-tąjį priedą dar pirm, negu išsiskirstys esamasis. Šlapieji republikonai norėtų jiems prigelbėti, bet bijosi, kad demokratai negautų užtai visą kreditą.

Tokiu budu jie ir patys nežino kokią poziciją imti šiame klausime. Visiškai sausais jie irgi nenori pasirodyti, kadangi dabar visur sausieji kandidatai pralaimi. Didžiuma republikonų mano, kad pakeitus 18-tą priedą, demokratai netektų vieno gero punkto rudeninei agitacijai ir nori stovėti už jo pakeitimą.

Lenkai Vilniaus krašte ir Ukrajinoj vėl griebėsi teroro. Liepos 2 d. jie Vilniuje sušaudė du ir trečia (buvo nuteistas mirti, bet padarė "pasigailėjimą" ir pasiuntė visam amžiui kalėti) neva kaipo Sovietų šnipus.

Tai yra tik priedanga pateisinimui savo teroro. Tie žmonės buvo baltgudžiai ir jie nebuvo šnipai, o tik nepakentė lenkiškos priespaudos ir kovojo prieš lenkų nežmonišką rėžimą. Ukrajinoje taip pat terorizuoja neva prieš valstybinius elementus. Tačiau kyla klausimas, kaip ilgai tas elementas pakęs rodakų terorą.

Apie 1200 veteranų dar Washingtone. Jie kaltina prezidentą Hooverį trukdyme suteikti jiems bonus. Jie jį vadina pro-anglu ir netinkančiu buti Suvienytų Valstijų prezidentu.

Ką jie pasieks savo ta misija, tuom tarpu dar sunku pasakyti. Tačiaus valdžiai pridarė daug nemalonumų. Jeigu jie nebus patenkinti, galima sakyti, kad sekančiais prezidento rinkimais veteranai bus neperkandamu kaulu republikonų partijai.

Vokietijos laivyno atsilankymas laisvame mieste Dancige ir manevravimas lenkijos pasienyje, lenkams įvarė kinkų drebėjimą. Jie tą faktą bando pavartoti prieš vokiečius Lausannos konvencijoj.

Kongresmanas Garner Priešinas Hooverio Nusistatymui.

PREZ. HOOVERIS PRIEŠINAS KONGRESO RENGIAMAM ĮSTATYMUI, KUR VALDŽIA SUTEIKTŲ PASKOLĄ PRIVATINIEMS INTERESAMS

Washingtonas. Prez. Hooveris pareiškė, kad jis atmesiąs kongresmano Garner bilių, jeigu tas bilius butų priimtas abiejų kongreso namų. Tame biliuje yra numatyta pusantro biliono dolerių, kurie butų skolinami mažesnėms bankoms, dirbtuvėms, apdraudos kompanijoms, geležinkeliams ir kitoms industrijos šakoms.

Hooverio nuomone valdžia neturinti kištis į privatinį šalies biznį, nežiurint į depresijos įsigalėjimą. Nors jis ir priešinas paskolai, kuri butų suteikta mažesnėms industrijoms, bet jis nesipriešina suteikimui paskolos didžiosioms bankoms ir bilioninėms korporacijoms.

Tokiam Hooverio nusistatymui griežtai pasipriešino žemesniojo kongreso namo vedėjas, kuris pareiškė: "jeigu prez. Hooveris nepraleis to biliaus, tai jis bus atsakomingas už pasekmes. Gana valdžiai remti vien tik didžiuosius biznierius, paliekant bankrutui mažesnėms biznio įstaigoms, nes ant jų remiasi visas šalies gerbuvis.

Manoma, kad jeigu prezidentas uždės savo "veto" ant to biliaus, tai kongresas susigrupuos ir bilių antrą kartą perleis ir padarys įstatymu.

EX-KAIZERIS GRĮŽTA VOKIETIJON

Pastaruoju laiku Vokietijoj pasklido gandai, kad buvusis Vokietijos valdonas kaizeris grįžta atgal Vokietijon. Nors labai abejotina, kad jis galėtų atsisėsti į tą pačią vietą, kur jis buvo prieš karą, tačiau jo sugrįžimas sujudino visus respublikos šalininkus, nes gerai suprantama, jog jis butų neoficialis valdonas. Vokietijos monarchistai jau prie to seniai rengiasi ir labai galimas daiktas, kad jis tuojaus sugrįž.

Tiesa, kaizerio šalininkai dar bando užginčyti, vienok yra pakankamai davinių, kad grįžimui dirva yra paruošta ir kaip greit Vokietija susilauks diktatoriaus, įves aštrią karo cenzurą, tuomet užpakaly to viso atsistos kaizeris. Jau ir dabar nacionalistų partijos vadas Alfred Hugenberg pareiškė, kad Hohenzolleris turi but grąžintas į sostą.

Rengia autobusų stotį

Kybartai. Kybartų mieste labai didelis autobusų judėjimas, todėl miesto taryba nutarė šiais metais autobusų stotį įrengti. Autobusų stoties įrengimo reikalu keletas koncesijonierių yra įteikę burmistrui pasiulymas. Koncesijonierių pasiulymus burmistras priiminės ligi birželio 15 d.

Kuriama nuolatinė ugniagesių komanda.

Jie mano, kad Vokietija šiame momente nedrįs paskelbti Lenkijai karo, bet Hitlerio rudmarškinių armija gali sulošti tokią pat rolę, kokią Želigowskis sulošė Vilniaus krašte. Mat vagis vagį greitai pažįsta. Tegul lenkai nemano, kad jie svetimus kraštus pasilaikys ant visados. Jie juos laiko tol, kol šie yra silpni.

Alkio prispaustas ex-kalinys įsiprašė į kalėjimą

Auburn, N. Y. Nors daugelis kalinių mielai sutiktų, vidury nakties, apleisti Auburno kalėjimą, tačiau atsirado vienas, Albert Sacks, kuris buvo paleistas ant parolės prieš aštuonis mėnesius, kuris sugrįžo atgal į kalėjimą.

Jis priėjęs prie kalėjimo vartų pareiškė: "Aš, Albertas Sacks, 45 metų, gyvenęs Clevelande, prašau priėmimo į kalėjimą, nes aš esu alkanas ir bedarbis."

Kalėjimo viršininkas atsakė: "Gaila, bet aš negaliu tavo prašymo išpildyti."

"Tuomet suimk mane kaipo parolės sulaužytoją."

Tuomet ex-kalinys buvo priimtas atgal į kalėjimą ir aprėdytas pilkais kalinio rubais.

FARIA A KASTRO BYLA VYR. TRIBUNOLE

Kauno aps. Raudonėje yra Faria a Kastro dvaras, kuris po žemės reformos turi 150 ha. Faria a Kastro jį įkeitė keliems bankams ir šiaip privatiems kreditoriams už 300,000 lt. Kreditoriai už skolas paskelbė varžytynes. Bet ir finansų ministerija pareiškė pretenzijas. Fin. min. reikalavo skolų Kastro užtrauktų prieš karą ir ant kitų jo didelių dvarų. Vakar ta byla buvo sprendžiama Vyr. tribunole, kuris fin. ministerijos pretenzijas, t. y. tas Kastro skolas, kurios užtrauktos ant kitų jo dvarų — atmetė, t. y. pripažino įrašytinomis į skolų sąrašą tik tas skolas, kurios sunkina Raudonės dvarą. Šis vyr. tribunolo sprendimas laikomas principiniu sprendimu.

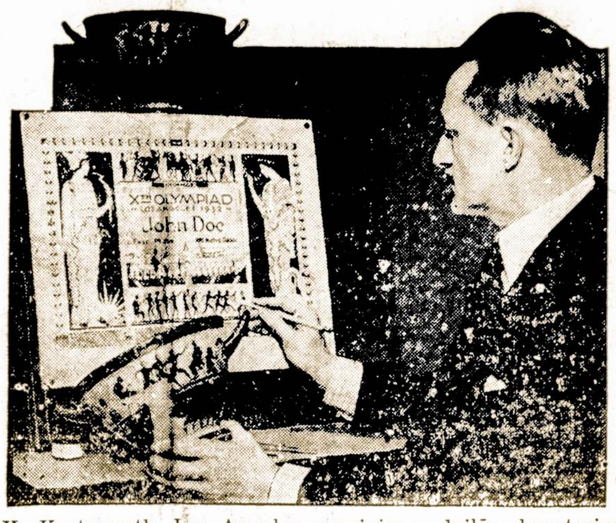

H. Kurtzworth, Los Angeles muziejaus dailės kuratorius, baigia priruošimą diplomų, kurie bus duodami Olympijos žaismių laimėtojams. Figuras tiems diplomams jis ėmė iš paveikslų, rastų ant senovės graikų vališų, reprezentuojančių Graikijos atletus.

KINIJOJ SIAUČIA AŠTRUS TARPUSAVIO MUŠIAI

Valdžios kariuomenė bombardavo iš oro sukilėlius ir nuskandino jų laivą

Shanghai. Kinijoj vėl užliepsnojo tarpusavio karo gaisras, kuomet valdžios aviatoriai iš oro bombardavo sukilėlių karo jėgas.

Sukilėlių malšinimas eina dviem frontais. Generolas Chen-Chitang kariauja su sukilėliais, o gen. Chiang Kai-shek puola komunistus ir nori apvalyti Kiniją nuo raudonojo pavojaus.

Dėl įvykusių kautynių buvo sustabdytos visos susisiekimo priemonės, paliestose srityse ir nuo to kenčia netik valstiečiai, bet ir miestų gyventojai, nes negalima prigabenti maisto.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ VARGAI

Švenčionys. Šį rudenį įvyks Švenčionių apskrity savivaldybių rinkimai, apie kuriuos lietuviams reikėtų dabar pagalvoti ir neatiduoti savo balsų už dvarininkus, kurie, kaip ligi šiol patyrėme, visai musų reikalų negina, o dar tik mus skraudžia.

— Paskutiniu metu labai sunku rengti vakarėliai. Viena, negalima, kaip iki šiol budavo, rengti kluone ir antra, už leidimą reikia mokėti 11 zlotų, o jei dar reikia cenzuruoti knygutę, tai dar reikia mokėti vėl 11 zl. Vadinasi, norint surengti vakarėlis, mokėti reikia 22 zl., kas šiais metais yra didelė suma, kuri vargiai tesurenkama.

Švenčionėliai. Čia mums butinai reikalinga skaitykla. Tai butų vienintėlis ir svarbiausias kulturos židinys. Yra čia L. Š. K. D. skyrius, kuris turi gana daug laikraščių, knygų ir žurnalų, tik nėra vietos, kur galima butų susirinkti ne tik mums, bet ir žmonėms iš apylinkių. Skaityklos reikalu mes jau pradėjome rupintis ir tol nesiliausime, kol ją įsteigsime.

Hooveris prašo lėšų atsikratymui veteranų

Alkis ir nesantaika pradeda pasireikšti pas veteranus

Washington. Prezidentas Hooveris prašė Senato, kad jis paskirtų $100,000 del suteikimo kelionės lėšų tiems veteranams, kurie nori grįžti namon, nes veteranų buvimas sostinėj, Hooveriui iki gyvo kaulo įgrisęs.

Alkis ir nesantaika pradėjo drumsti veteranų eiles, nes kuomet aukos sumažėjo, pasireiškė akyvus maisto nedateklius. Paseka maisto stokos, pradėjo reikštis nesantaika tarp veteranų ir manoma, kad greitu laiku bus paskirtas tam tikras policijos burys sulaikymui veteranų nuo susimušimų.

LIKVIDUOJAMI SVETIMŠALIŲ DVARAI

Žemės reformos įstatymas buvo numatęs, kad svetimų valstybių piliečiai, turį savo žemes Lietuvoje, turi jas likviduoti iki tam paskirto termino. Šis terminas jau pasibaigė. Tokių svetimšalių dvarininkų dabar nedaug bėra. Didžiausias jų yra grafas Šuazelis (Žemaičių Švazeliu vadinamas), Prancuzijos pilietis, kuris apie Platelius ir kitur valdo apie 15,000 ha. žemės. Žemės reformos valdyba yra numačiusi šiemet visas jo žemes apmatuoti, paskirstyti į sklypus ir ukius ir juos parduoti, nes jis pats savo žemių nepasirupino likviduoti.

Skundžiasi vokiečių lupikavimu

Pagėgiai. Gegužės 30 d. vakare atvažiavo specialiu vagonu per 30 asmenų amerikiečių lietuvių ekskursija. Pagėgiuose ją sutiko vietos šauliai su orkestru. Amerikiečiai nusiskundžia, kad vokiečiai juos labai išnaudoję, butent dolerį skaitę apie 3 RM ir, be to, geležinkeliečiai Vokietijoj buvę labai įžulųs savo elgesiu.

Ukrainos Valstiečiai Susikirto Su Kariuomene

SUKILIMAS ĮVYKO DĖL PASKLEISTŲ GANDŲ APIE MĖGINIMO ĮVESTI BAUDŽIAVOS

LENKŲ KAREIVIAI ŠOVĖ Į BEGINKLĘ MINIĄ, PENKIS NUŠOVĖ IR DAUGELĮ SUŽEIDĖ

Warsaw. Lisko distrikte, netoli Lwow, įvyko aštrus kaimiečių su kariuomene susikirtimas, kuriame buvo 5 valstiečiai nušauti, aštuoni sužeisti ir 66 areštuota.

Tas sukilimas kilo dėl to, kad nežinia kas paskleidė tarp valstiečių žinias, buk lenkų ponai rengiasi įvesti šalyje baudžiavą ir nugriauti kryžių, kuris buvo įrengtas kaipo paminklas baudžiavos panaikinimo ir po kuriuo buvo pakasti dokumentai, nurodantįs baudžiavos panaikinimą.

Paskirtu laiku, apie kryžių susirinko didelė minia valstiečių ir užpuolė netoli kryžiaus stovinčius nepažystamus asmenis, kuriuos valstiečiai įtarė kaipo pasikėsintojus prieš jų laisvės emblemą.

Kuomet vietos policijai nepavyko numalšinti įpykusių sodiečių, buvo pašauktas kariuomenės burys, kuris nušovęs penkis žmones ir daugelį suareštavęs pasišalino.

Vokiečiai Paminėjo 13 Metų Versalės Sutarties Sukaktuves

Triukšmingose demonstracijose pareiškė, kad jie atvaduos Vokietiją

Berlin. Vokiečiai triukšmingai apvaikščiojo 13 metų Versalio sutarties pasirašymo sukaktuves, kurioje Vokietija buvo apkaltinta, kaipo iššaukėja pasaulinio karo ir nuo jos buvo atplėšta keliatas apskričių, jų tarpe ir Klaipėda.

Todėl dabar, po 13 metų vokiečių nacionalistai triukšmingai demonstruodami pareiškė, kad jie prarastų žemių neatsižadės ir privers Versalės sutartį pasirašiusias valstybes atšaukti tą pareiškimą, kur Vokietija yra kaltinama.

Laike tų demonstracijų įvyko susikirtimų tarp Hitlerio šalininkų ir komunistų, kuriuose žuvo septyni žmonės ir daugelis buvo sužeista.

KURORTĖJA ZARASAI

Zarasai. Nedidelis miestelis, turįs apie 4000 gyventojų ir esąs tolimiausiam krašto užkampy, nuo kurio artimiausias geležinkelis yra tik už 40 klm. Tačiau gamtos gražumo atžvilgiu Zarasų kraštas bus Lietuvoj gražiausias. Gražios ir miestelio apylinkės. Zarasus supa didelis ežeras, kurio pakrantės yra apaugę gražiais pušynėliais. Iš tolo atrodo, kad miestas stovi saloje. Jei ne autobusai — Zarasai butų užmirštas miestas, bet tokios patogios susiekimo priemonės dėka, miestas vasarą virsta dideliu kurortu. Kasmet vis daugiau ir daugiau į Zarasus atvažiuoja vasarotojų iš Kauno ir kitų miestų. Šią vasarą taip jau daugelio vasarotojų laukiama. Pastačius prie Zarasų ežero, pušynėly, savivaldybės ligoninę — sanatoriją ir keletą vasarnamių, Zarasai visai sukurortės.

Australijos Vienų Metų Deficitas Siekia 48 Milionus Dolerių

Canberra. Australijos valdžia pranešė, kad praėjusių metų deficitas yra 48 milionai dolerių. Kad tą deficitą kiek sumažinus sekantiems metams, valdžia griebsis drastiškų priemonių ir sumažys valdžios išlaidas.

ATSARGUMO STOKA IŠLIPANT IŠ TRAUKINIO

Juros gelž. stoty birželio 19 d. atvykus vakariniui traukiniui iš Kauno viena panelė pasivėlino iš vagono išlipti ir bandė išlipti iš jau pradėjusio važiuoti traukinio. Nors jau visi keleiviai buvo iš traukinio išlipę ir tik tada pradėjo važiuoti traukinys, bet toji panelė, matyti, turėjusi kelis pundelius bagažo vieną po kito pradėjo mesti iš vagono laukan; o ji pati, atsisėdusi ant paskutinio vagono laiptelio, stengėsi nuleisti kojas žemėn. Tai pastebėję lauke susirinkę žmonės, pradėjo šaukti, kad ji neliptų, nes gali pakliuti po važiuojančio traukinio ratais. Bet panelė nieko nepaklausė ir nuleido kojas ant žemės, o rankomis dar laikėsi įsikibusi vagoną. Kadangi traukinys jau smarkiau pradėjo važiuoti, tai panelė nutruko nuo vagono ir nusirito nuo pylimo. Laimei, buvo išvengta nelaimės, o panelė tik smarkiai susitrenkė ir kiek kojas susižeidė.

JAU ĮREGISTRUOTA STUDENTŲ VILNIEČIŲ KORPORACIJA

Studentų vilniečių korporacija jau susitvėrė ir yra įregistruota universiteto senate. Savo tikslų eilėn įsirašė palaikyti Vilniaus studentų ryšius su visos Lietuvos studentija, kelti savo narių tarpe darbingumą ir heroiškumą kovoje Korporacijos spalvos — juoda, geltona ir žalia.

Sandaros Kuopu Veikimas

Sandaros 25 kp. auga

Per praėjusią savaitę į Sandaros 25-tą kuopą įstojo du nariai p. A. Jurgilas, pasekmingas Southern and Western Insurance kompanijos agentas, ir J. Povilaitis, energingas SLA. veikėjas.

Manoma, kad šiuodu nariai įneš daugiau gyvumo į Sandaros 25-tą kuopą ir išjudys kaip kuriuos musų narius, įtraukiant juos į veiklių sandariečių sukurį.

Ši kuopa galėtų daugiau pasidarbuoti savo organizacijos labui jeigu ne blogi laikai ir asmeninio pobudžio nesusipratimai tarp kaip kurių narių.

Bet dabar, išrinkus kuopos pirmininke p. Baleckienę, vieną iš žymiausių veikėjų įvairiose lietuvių draugijose, manoma, kad kuopos veikimas pradės eiti greitesniu tempu.

Nors laikai yra blogi, bet prie gerų norų ir pasidarbavus, galima padidinti savo kuopas ir atgaivinti kaip kurias mirusias kuopas, nes yra žmonių, kurie pilnai pritaria Sandaros idėjai ir kuriuos butų galima prirašyti prie Sandaros, jeigu jiems butų išaiškinta kilnus musų siekimai ir užsibrėžimai.

Tik vieną dalyką mums butinai reikia padaryti, tai pašalinti iš savo tarpo visokius asmeniškumus ir pastatyti organizacijos gerovę virš visokių tarpusavinių kivirčų, nes kuomet mes apleidžiame savo organizacijos reikalus del visai menkų priežasčių — musų politiniai priešai ir visoki reakcionieriai stiprėja, ir jiems stiprėjant silpnėja visas lietuviškas judėjimas Amerikoje.

Tad, nuo šios dienos, pasistatykime Sandaros reikalus pirmoj vietoj ir dirbkime jos labui, o kasmet Sandara bus stipri moraliniai ir finansiniai, tai ir lietuvystės išlaikymas Amerike bus užtikrintas.

A. V.

Chicagos Sandariečiai Smarkiai Rengiasi Busimam Sandaros Piknikui

Didysis Sandaros Centro piknikas jau čia pat. Kad tas piknikas butų pasekmingas, visa eilė Chicagos sandariečių dirba išsijuosę, platindami tikietus, lipindami posterius ir prikalbėdami savo draugus ir pažįstamus, kad jie į tą pikniką atsilankytų.

Žiurint į tokį uolų ir energingą Sandariečių darbavimąsi, galima numatyti, kad šis piknikas bus tikrai didelis, puikus ir linksmas.

Jame bus duodamos penkios didelės dovanos: radio, rankinis laikrodėlis, elektrikinė lempa, gintariniai karoliai ir didelis vestuvių kėksas.

Taipgi bus muzikališkas programas, kurį išpildys Jaunoji Birutė, pasižymėjęs šokėjas, Andriefas ir keliatas kitų artistų.

Beto šiame piknike bus įvairių įvairiausios gėmės, kaip tai: automobilių lenktynės, nekaltų bernelių ir kaltų mergelių bėgimo lenktynės, sudeginimas avies ant laužo ir tt.

Šis piknikas yra uoliai garsinamas per Peoples Furniture Co. radio valandą ir bus garsinamas per A. Vanagaičio valandą.

Šio pikniko pasekmingumas parodys, kad Sandaros kuopos Chicagoje gali sutartinai veikti ir surengdamos pasekmingas pramogas prigelbėti Centrui netik moraliniai, bet ir finansiniai.

A.

Visuomenes Moteris

Rašo Žagarėčių Aguona

Tąsa

Romiečiai jų dalį prie savęs laiko ir miruš jiems dangų žada; maskviečiai saviop traukia ir dangų žada dar prieš mirtį. Kiti mišrių kulturų vaisiai juos masina. Žmogui senuolio kaimiečio išsilavinime tebeėsant, pasiulymas ir buna priimtas tų, kurie daugiau moka blofuoti. Čia yra ir tokių Lietuvos sunų ir dukterų, kurių bloferių masinami nei grumojimai nepaveikia. Galima su pasididžiavimu pabrėžti: tai daugiausia pasitarnavęs tautai, valstybei elementas, po grynai tautiška vėliava dirbę žmonės — sandariečiai. Sandaros, grynai tautiškos organizacijos principuose atopijos nėra. Jos principas tautą kulturinti — kelti, valstybę demokratinti arba: tauta valstybei, o valstybė tautai.

Sandariečių profesionalų yra didesnis nuošimtis negu jų yra kitose lietuvių principalėse grupėse, bet nelaimė su jais yra ta, kad jie didžiumoje asmenine laime tesirupina ir jų profesionališkas ornamentas "Sandaros" reikalams mažai tešviečia.

O visgi sandariečiai tautos kulturinio darbo barus tebevaro: Susivienijimo Lietuvių Amerikoj sandariečių, didžiumoje, buvo ir tebėra vairuojamas; Vilniaus Vadavimo Komitetas, ir daugybės kitų organizacijų sandariečių rupesniu ir darbu tepalaikoma.

Dabar, jeigu inteligentai savimi tesirupina, liaudis paprasto išsilavinimo laipsnyje tebėra, tai klausimas: koks gi elementas vairuoja ir neblogame materialiam ir moraliam stovyje palaiko tautiškąsias organizacijas? Tai trečias, vidurinis luomas, mokyklose kelis metus lavintas, bet profesijų titulais nežibąs, o intelektų turtingas ir daug duodąs visuomenei ir tautai. Tas elementas nuo butiniausio pragyvenimui reikalingo laiko, likusįjį visą laiką atiduoda visuomeniniam darbui ir tai per eiles metų — visą savo amžių!

Čia didelę rolę lošia ir moteris — moteris visuomeninkė. Bendrai imant, šiaurinė Amerikoj, pagal Dr. Montvido apskaitlavimą, lietuvių moterų yra vienu trečdaliu daugiau negu vyrų, o visuomeniniam darbui tinkančios nėra nei vienos iš šimtinės dalies. Gaila. Bet teisybė juk neginčijama.

Dalis vyrų traukia moteris į organizacijas ir vadovybės nepavydi. Bet dėja, ar intelekto silpnumas ar savęs nepasitikėjimas — moteris nuo vadovybės traukiasi ir tautai ir moterai — žmonijai didelį smugį kerta! Jos iniciatyva vadovybėj duotų daug naudos jai pačiai, jos sesutei moterai ir paskatintų kulturėjime lenktyniuotis — tobulėti.

Aštrus smūgis

Dostojevskio žodžiais tariant: "jei ko netekai, tai vadinas, jog įgijai". Tautinio nusistatymo žmonės, o labiausiai sandariečiai su ta filosofija sutikti negali; čia yra netekta ką nei auksu neatperkama, nei saldžkalbyste neatprašoma, bent jeigu tik pačios tautos balsas paveiktų ir sugrąžintų tą, kas lietuvių išeivijoj buvo brangu ir gražu!

Čia turiu mintyje gerbiamą p-nią Katriną Katkevičienę, kurią didis burys giminių ir idejinių draugų, gegužės 26 d. palydėjo į gelžkelio stotį, iš kurios išvažiavo savo didžiai mylimon tėvynėn Lietuvon. Kad apibudinti pilnai p. Katkevičienės visuomeninių darbų naudingumą tautai, tai prirašytum knygą, kas aišku, periodinėj spaudoj negalima, užtat pasitenkinsiu tik bruožais tą suminėti.

Ji atkeliavo į šią šalį prieš 25 metus. Rodos, pirmas jos žingsnis buvo — Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta". Ji buvo viena iš tvėrėjų (pirmoj "Apšvietos" draugijoj užėmė finansų sekr. vietą) ir per visą draugijos gyvavimą buvo aktyvė darbuotoja.

Draugijos centras buvo Chicagoje ir skyriai kituose miestuose ir miesteliuose — narių buvo keletas šimtų; draugija principuose buvo laisva nuo visokių prietarų ir, aišku, draugijos narės sutikdavo aštrią poziciją kiekviename žingsnyje ir draugijos principų įrodymui, su Romai ištikimaisiais, ypatingai moterimis, draugija argumentavo sekančiais budais: rengdavo noksliškas paskaitas-prelekcijas, sceniškus vakarus ir daugybę visokių viešų, svetainėse, pasilinksminimų ir, vasaros metu, piknikus bei įvairius draugiškus išvažiavimus. Bet draugija minėtais žygiais dar nepasitenkino, nes jie šventadieniui tepriklausė. Šiokvakariais ji rengė įvairias mokyklėles: valgių gaminimo, siuvimo dailiadarbių ir t.t.

Mokyklėlėse mokytojaudavo, be mieste rastų laisvesnių pažiurų (nes romiečių vadovai štikimomsiom draudė) inteligenčių, pirm visų pirmininkė. O iš pirmininkės pareigų (aš žinau tik ligi šešiolika metų) negalėdavo pasiliuosuoti del savo sugabumo, uolumo. Ji kiekviename mėnesiniame d-jos susirinkime vis naują planą, draugijos bujotei ir narių apšvietai-kulturai, pateikdavo ir pati visu širdingiausiu atsidavimu vykinimui vadovaudavo. Vakarinėse mokyklose ji irgi vadovaudavo — mokydavo virš minėtuose subjektuose, o nuo įvairiais klausimais referatų rašymo ir draugijos surengtuose, viešuose vakaruose skaitymo — kas gi ją paliuosuos?!

(Bus daugiau)

GIRTAS ŠOFERIS UŽVAŽIAVO ANT VEŽIMO

Birželio 20 d. girtas šoferis Anyžius važiavo plentu Joniškio link ir prie Nuroko odų fabriko užvažiavo tiesiai ant vežimo, kuriame sėdėjo dvi kaimietės ir važiavo namo. Vežimas buvo perblokštas ir moterys sužeistos.

ŠEIMOS GRIUVESIAI

J. J. SAVICKAS - SAULĖNAS

Tąsa

IV.

Linksmi jaunieji sugrįžo į Najurką, į puikius ir didelius Irvingo namus. Linksmai meile vainikuotos dienos slinko praeitin paliekant malonius atminimui pėdsakus. Kada tik Irvingas sugrįždavo iš darbo, tai linksma Irėna jį sutikdavo; jos rankos apjuosdavo jo kaklą, pabučiuodavo ir tada eidavo kalba apie dienos darbus.

Po metų jų džiaugsmas padidėjo susilaukus gražios dukrelės Doloros, kuri sveika ir graži augo. Taip dienos bėgo linksmai jokių juodumo taškų nepaliekant, tik Irėna daugiaus budama namuose, prie mergaitės, tapo didesnė savimeilė ir priekabi. Kas kartą ji labiaus neapkentė jaunos Velmos, kuri jai galėjo buti sesuo, ir buvo, nes visą namų ruošą ji atlikdavo, mažą Dolorą mylėjo, nešiojo ir valgius taisė.

Velma permatė Irėnos nepasitenkinimą, bet atsimindama Irvingo tėvų gerumą, kurie ją ir jos brolį išaugino, jos jaunam tėvui, daktarui, su motina žuvus automobilio nelaimėj, o juk Irvingas geriausis jai brolis buvo nuo pat mažumos.

Vieną dieną Irėna pasirodė serganti, ir nervuota.

— Kas tau yra brangioji, klausia susirupinęs Irvingas.

— Aš nenoriu, kad čia ilgiaus butų Velma musų namuose.

— Kas per priežastis brangioji? Kodel?

— Jos čia maišymasis iš manęs sveikos ligonę daro.

— Juk ji viską apdirba, kadangi jai viskas, žinoma ir Dolorą myli, prižiuri.

— Aš tą galiu pati atlikti arba susirasti vertesnę už ją.

— Bet ji yra musų tėvų augintinė ir man yra lygi sesutė, o kaip mes nunai išmesime ją į gatvę?

— Tada auginot kai maža buvo, o dabar jau mergina su vaikinais vaikšto, todel gali užsidirbti pragyvenimui. O jei jųs ją laikysite, tai aš žinosiu, jog ji nėra jums sesuo, bet meilužė.

— Klysti, brangioji, nes jei ji nebutų lygi sesutei, bet meilužė, tai bučiau ją apsivedęs. O dabar jus apsivedžiau, nes jus myliu.

— Jei mane myli, tai su manimi gyvenk ir manęs klausyk, ne jos.

— Na, buk rami brangioji, viskas bus gerai, ir pabučiavęs Irėna, Irvingas nuėjo į savo kambarį. Netrukus pašaukta atėjo Velma.

— Kas yra nutikę, Velma, tarp jusų ir mano žmonos? užklausė Irvingas.

— Nieko, Irvingai, aš nežinau, tik suprantu, jog Missis mane nori atsikratyti.

— Tas tiesa. Kodėl ir aš nesužinojau? Bet jųs Velma buvot ir esat man kaip tikra sesuo. Tėvai jus augino, mylėjo kaip tikrą dukterį, neturėdami savos, tik mane vieną, o tuo labiaus jus mylėjo, kadangi buvo geri draugai visą laiką su jųs tėvuku daktaru ir motina. Mano motina buvo jums tikra motina, tą jųs pati geriaus žinote. Tėvams mirus aš budamas vyresnis už jus septynioliką metų, stengiaus but jųs tikru broliu, globėju ir sargu; gerai ar blogai aš tą pareigą atlikau, tai jųs, sese, galite spręsti? Jųs visą laiką man buvote gera, buvote sesutė Velma ir busite, ir mano broliška meilė visuomet jus rasite, kožnoj valandoj ir kiekviename reikale. Bet mano žmona yra šiandie nervuota, ir ji nenori, kad jųs čia butumėt, todel aš parupinau jums vietą, kur jųs, sesute, turėsite persikraustyti del Missis, musų abiejų šeimos gero, ir mano meilės del jus.

Velma klausės visą laiką ramiai, bet kai išgirdo jog ji turės apleisti tuos namus, kuriuose ji aštuonioliką metų išbuvo visų mylima ir laukiama, jos rausvi skruostai pasruvo gausiomis perlų ašaromis. Juk gaila jai buvo apleisti tuos namus, kur tiek daug linksmų be jokio rupesčio valandų ir metų praleido, kur visų buvo mylima ir išėjusi laukiama, o dabar niekas jos nebelauks. jei ji ir atlankys kuomet tą stubą jos kudikystės ir jaunystės atminimais brangia. Nelauks ir neduos jai brolišku patarimų Irvingas, kuris ją mažą nešiojo ir su ja žaidė. Jam jos meilė buvo neišsemiama... Tiesa, jis užtikrina savo globą ir meilę jai, jis sutiks ją kaip ir visuomet jai čia atsilankius, bet tai kas, jei kita jo pusė — Irėna ją ignoruos, be jokios rimtos priežasties...

— Ačių Irvingai už tai ką jųs ir jųs tėveliai padarėte man, nes aš niekad vertai negalėsiu atsilyginti ir ačių už vis labiaus, už jųs brolišką meilę ir patarimus, kuriuos atjaučiau kiekvieną valandą iš jųs pusės, del to pilna krutinė bus mano, kaipo sesers, meilė prie jus, kol aš vaikščiosiu ant šios žemės. Gaila man apleisti šiuos namus nekaltų svajonių brangius atminimais, bet jei ne šiandie, tai ryt but reikėję tą padaryti.

— Kol kur susirasiu darbą, gal reikės paskursti, bet gal brolis, dirbantis Viešbutyje, sušelps per tą laiką...

— Nesirupink tuo, Velma, aš per telefoną kalbėjau su dėde Gordon, nuo dvidešimt trečios gatvės; jis sakė turįs du tuščius, puikius kambarius, kuriuos mano prašomas pavedė jums ir ten susirasi vienmetę draugę Adą — puikią merginą, kurią pažįstate, ir ten viskuo busite aprupinta mano vardan ir sąskaiton.

— Tai perdaug del manęs Irvingai!

— Geriaus daugiaus, nekaip mažiaus, nes jųs jaunų dienų nenoriu kartybėmis paversti. O aš kaip buvau jums draugas-brolis, tą galėsit suprast, jog ir busiu.

— Tai aš dabar galėsiu tuojaus ir persikelti.

— Kodel taip greit? Ar nesuspėsit rytoj?

— Greičiau, tai geriau, Irvingai.

— Gerai, tai aš pašauksiu dėdę, kad atsiųstų mašiną.

— Ačių už tai, Irvingai, o aš eisiu susidėti savo reikmenis.

O aš turiu vykti miestan į raštinę užbaigti savo darbo, atsakė Irvingas.

— Velma pabučiavo Irvingą, padėkuodama už viską kaipo vyresniam broliui ir ašarotomis akimis nusiskubino į viršų savo kambarin ir Missis Irėnai pasakyt sudie.

(Bus daugiau)

Yra Garbė Skaityti ir Platinti Spausdintą Tiesos Žodį

'Sandaroje'

Jau Aštuoniolika Metų Kaip Nesvyruojančiai Sandara stovi Pirmose Eilėse Lietuvių išeivijos

DARBE

Užrašyk Saviškiui, Draugui ar Pažįstamui

'SANDARĄ'

Kaipo Šviesos ir Tiesos Spinduliį

'SANDARA'

3236 So. Halsted St., Chicago, ILL.

Didelis SANDAROS Centro

PIKNIKAS

Ned., Liepos-July 17 d., 1932

Justice Park Darže

Justice Park, Ill.

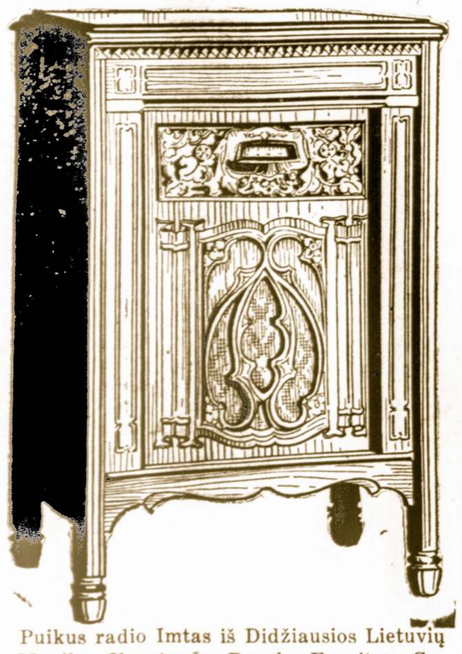

Puikus radio Imtas iš Didžiausios Lietuvių Muzikos Krautuvės: Peoples Furniture Co.

– BUS –

Penki Dideli Išlaimėjimai

1. Radio, 2. Elgin Laikrodėlis, 3. Elektrikinė Lempa, 4. Gintariniai Karoliai, 5 Didelis Vestuvių Keksas

Taipgi bus gražus muzikališkas programas, įvairus žaidimai ir šokiai prie geros muzikos.

Tikietų kaina tik 25c.; Perkant iš anksto, jie geri del įėjimo į daržą

Kviečia Visus KOMITETAS.

Rankinis Elgin Laikrodėlis

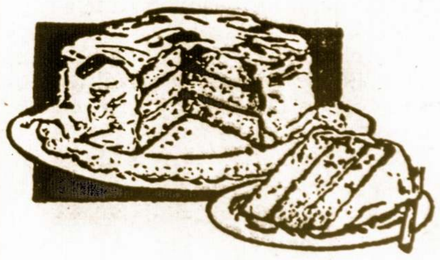

Didelis Vestuvių Kėksas

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Michael Narvid

Editorial Office:
3236 South Halsted Street — Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina

Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausios demokratybės principus.

Visiems žmonėms ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

AR REIKĖS EITI Į FARMAS.

Depresija užsitęsė jau porą metų, bet jos galo dar kol kas nesimato. Darbo žmonių ir kaikurių biznierių padėtis yra nepaprastai sunki. Kas bus ateinančią žiemą? Iš ko gyvens milijonai šeimynų, kurių galvos jau seniai neteko darbo? Tie klausimai baugina kiekvieną ir ką nedarytum, bet nuo jų nepabėgsi.

Federalė valdžia dabar svarsto kiek pinigų paskirti bedarbių sušelpimui. Ką ji neskirtų, tai vis vien but lašas juroj; pakankamai, kad palaikyti gyvybę, bet permažai, kad žmoniškiau gyventi. Tačiau apart tiesioginės pašalpos vargo prispaustiems, valdžia dar galėtų pagelbėti kitokiu budu. Visi žinome, jog Amerikoj yra dar daug neapdirbtos žemės; jog tukstančiai ukių apleista, nes jie nepelningi. Kodėl, pav. miesto bedarbiams, kurie turi šiokio tokio patyrimo, nepaskirti ploto žemės, kurioj but galima užsiauginti javų, daržovių ir gyvulių. Pradžiai valdžia galėtų suteikti paskolą įsigijimui reikalingiausių dalykų arba pastatymui triobesių. Ji taipgi turėtų paliuosuoti bent laikinai naujakurį nuo taksų, nes taksai smaugia farmerius daugiau negu miesto gyventojus.

Amerikoj žmonės perdaug susigrudo į miestus. Kuomet laikai geri, tai darbo užtenka visiems. Bet vos užeina ilgesnis krizis ir dauguma atsiduria be duonos kąsnio. Neatrodo, jog gražioji "prosperity" grįžtų toki kaip ji buvo keliatą metų atgal, kai pinigus sėmė reskučiomis. Todel miestų gyventojams, o ypatingai lietuviams, kurie turi išgalės ir noro, vertėtų pagalvoti apie įsigijimą ukio. Čia didelių turtų nesukrausi, bet įdėjęs darbo, žinosi, jog turi savo pastogę ir užtikrintą duonos kąsnį.

LENKAI IŠSIGANDO HOOVERIO PASIULYMO.

Lausannos Konferencija eina prie pabaigos; sakoma, kad didžiosios valstybės prieisią prie šiokio tokio susitarimo. Tačiau, toli gražu, ji nepasieks iškalno numatytų rezultatų.

Šios konferencijos dienotvarkėje buvo du svarbiausi punktai: išsprendimas reparacijų klausimo — kiek galint sumažint, atidėt tolimesniam laikui arba visai panaikinti ir nusiginklavimo sureguliavimas. Kadangi Europa, geriau sakant skolininkai, vis eimanuoja, buk jie negali panešti didelių reparacijų mokesčių ir prašė iš Suvienytų Valstijų lengvatų, tai prez. H. Hooveris pasiulė Europai netik paliauti ginkluotis, bet dar esamąją karinę pajėgą sumažinti net vienu trečdaliu. Žinoma, toks Hooverio pasiulymas netik nerado Europos tautose pritarimo, bet net susilaukė kritikos.

Toks Hooverio planas labiausiai nugazdino Lenkiją. Mat, reguliuojant karinę pajėgą, Vokietija liktųsi nepaliesta ir lenkai gerai žino, ką tas reikštų. Vokietijos militaristai ir dabar jau ginklus galanda, gerai žinodami, kad jų karinės pajėgos, proporcionaliai imant, yra silpnesnės už kaimynų. Bet jeigu jie pasijustų lygiais, tuomet koridorius atsidurtų Vokietijos rankose.

Taigi Hooverio nusiginklavimo planas susilaukė aštrios Lenkų kritikos. Jie sako: "Jis yra per menkas, kad paskaityti geru; jis yra nieko daugiau, kaip tik Amerikos bulius Europos krautuvėje". Girdi, kaip galima reikalauti, kad Europos valstybės nusiginkluotų, kuomet jų kaiminka, Vokietija, pasilieka neliečiama. Toks S. V. prez. pasiulymas apverstų visą Europą. Toks nusiginklavimas, girdi, reikštų naują karą. Vokiečiai dabar, Lausannoj, bando pasiliuosuoti nuo reparacijų, vėliaus reikalaus nusiginkluoti, išskiriant save; o tuomet sieks prie atitaisymo rubežių ir atsiimti koridorių.

Vokietijos laivyno atsilankymas Dancige ir manevrai Lenkijos pasieny, yra geru įrodymu, kad jie prie to rengiasi. Ir kiekvienas Vokietijos laimėjimas, yra Lenkijos pralaimėjimu. Ir, nežiurint, ant kiek lenkai nusiginklavimo planams nesipriešintų, juos bile dieną gali sutikti nepavydėtinas likimas, jeigu jie nesistengs išrišti užgriebtų kraštų klausimo taikiu keliu. Lai Lenkams buna žinoma, kad ir už užgrobimą vieno trečdalio Lietuvos, kurią gražią dieną, jiems reikės atsiskaityti. Jeigu jie Lietuvai padarytos skriaudos neatitaisys taikiu keliu, jie bus priversti atmokėti su nuošimčiais.

"PAŽANGIŲJŲ" KALBOS IR DARBAI

Keliatas pastabų del jų taktikos

Tam tikra grupė, kuri pereitam SLA. seime Pittsburghe neįstengė pravesti savų kandidatų, dabar atvirai pareiškė, jog atsilygysianti kitą kartą, kuomet seimas susirinks Detroite. Apsiginklavę ne tiek rimtam darbui, kiek politiniam kerštui, šitoji "pažangiųjų" grupė jau pradėjo svaidyti į musų pusę desėtkus bombų. Tačiau tos bombos apart dumų ir dulkių didelių nuostolių kol kas nepadarė.

"Pažangieji" plačiai ir nuodugniai atpasakoja svetimų nuodemes ir prasižengimus. Pataikaudami SLA. nariams "pažangieji" šaukia, kad mes paneigėm didžiumos valią, sulaužėm konstituciją ir naudojom "steam rollerį". Vienok jie diplomatiškai nutyli, kad pačiame seime susiblokavę su bolševikais, jie kėlė didžiausį lermą, neleido musų žmonėm kalbėti ir kur tik galėdami trukdė normaliai seimo eigai. Naujieji revoliucionieriai atliko viską kad išjudinti savo pasekėjuose fanatišką neapykantą prieš kitaip nusistačiusius delegatus. Taip sukurstyti žmonės yra paklusnųs įrankiai pasiskelbusių vadų rankose.

Organizuotas burys seime

Seime "pažangieji" turėjo gerai suorganizuotą štabą, kuris susidėjo iš desėtkos žmonių. Tojo štabo pareigos buvo vakarais arba pertraukos laikų nustatyti abelną taktiką — kas turės kalbėti, kas triukšmauti ir tt. Apart to, buvo keliatas skrajojamų eskadronų, kurie diskusijų laike "informavo" delegatus. Visos organizuotos "pažangiųjų" spėkos pasirodė viešam parade užsibaigus specialės komisijos raportui ir perskaičius paliuosavimą nuo kaltės senos Pildomos Tarybos narių. Minėta komisija tyrinėjusi per porą metų Devenio paskolos kaltininkus, nerado, kad bile vienas tų narių butų su žinia balsavęs už apgaulingos paskolos davimą. "Pažangiųjų" vadai, kurie patys dalyko neištyrė ėmė šaukti prieš specialės komisijos rezoliucijas. Sekdami savo vadus eiliniai jų delegatai, įskaitant bolševikus, pakėlė tikrą jomarką. Reikalavimai nubausti ir apkaltinti lietė tik p. Gegužį ir Dr. Klimą, nes p-lė Jurgeliutė turėjo pilną "pažangiųjų" paramą ir simpatiją. Visi žinojom, kad nežiurint ką seimas pasakys apie Devenio paskolos kaltininkus, socialistai visvien balsuos už p-lę Jurgeliutę. Adv. Bagočius buvo karščiausias, jos gynėjas ir kai išdrožė spyčių, tai daugelis manė, kad sekretorium turim ne merginą, bet anuolą su dviem sparnais.

Patys sau prieštaravo

Jeigu sekant p. Bagočių, p-lė Jurgeliutė nėra atsakominga, tai kiek belieką pamato kaltinti kitus, kurie su ta nelemta paskola turėjo daug mažiau reikalo negu centro sekretorė? Tokiu budu ir teko priimti specialės komisijos raportas ir rezoliuciją. Ar buvo koki nors geresnė iš to išeitis — sunku pasakyti, bet didžiuma seimo delegatų priėmė specialės komisijos rekomendacijas. Žuvimas $25,000 iš SLA. iždo yra skaudųs nuostoliai, bet aiškiai neįrodžius kaltės negali bile ką nubausti. "Pažangieji" šį nelaimingą incidentą naudojo ir dar tebenaudoja savo politiniems tikslams. Bet kadangi toki taktika buvo aiškiai seimo pasmerkta, tai dabar jie vėl kursto narius ir skelbia, jog seimą valdžiusi "Gegužio mašina".

Norėdamas ieškoti priekabių visad jų rasi. Socialistai bando iškelti save aikštėn ne kokiu nors naudingu visuomenei darbu, bet nuolatiniem kritikom ir intrigomis. Peikti ir kolioti kitus yra lengviausias dalykas. Bet kad jie budami musų vietoj atliktų ką nors geresnio, yra labai abejotina. Susivienijimas pasiliks musų stipria organizacija; jis sukaups pačias geriausias Amerikos lietuvių pajėgas, o tie, kurie dabar intriguoja ir trukdo bendram darbui greitai pamatys, kad to profesija nėra pelninga.

Delegatas.

Brangus Tautiečiai!

Padėkim išleisti svarbią knygą.

Čikagoje iš įvairių organizacijų veikėjų susitvėrė tam tikras spaudos komitetas, kuris apsiėmė išleisti Petro ir Kasto Jurgėlų (Jurgelevičių) išverstą W. Scanlon'o apysaką "Dieve, pasigailėk musų" (God, have mercy on us!). Šioje apysakoje labai gyvai atvaizduotos karo baisybės, amerikonų kariuomenės žygiai Prancuzijos laukuose ir miškuose per didįjį karą (1918 metais), garsiųjų Amerikos marynų narsumas, dujų (gazų) atakos ir kitoki šiurpulingi karo momentai. Didysis 1914—1918 metų karas buvo dar pirmas toks baisus karas, kuris buvo įtraukęs į savo sukurį visą Europą, Jungtines Amerikos Valstybes ir Japoniją. Užtat visuomenė labai domisi to karo aprašymais ir kinofilmomis (movies). E. Remarko knyga "Vakarų fronte nieko naujo" bematant liko išversta beveik į visas kulturingųjų tautų kalbas; o jos laida (5000 egz.) lietuvių kalba liko išpirkta per 5 mėnesius! Tačiau W. Scanlon'o "Dieve, pasigailėk musų!" yra amerikonų "Vakarų fronte nieko naujo", ir yra laimėjusi Amerikoje pirmąją premiją. Įžymiausi Amerikos laikraščiai tvirtina, kad "Dieve, pasigailėk musų!" yra žymiai įdomesnė knyga, negu "Vakarų fronte nieko naujo".

Be to, P. ir K. Jurgėlos yra tarnavę Lietuvos kariuomenėje savanoriais, labai gerai moka lietuvių kalbą ir daug metų dirba lietuvių spaudoje. Užtat jų vertimas yra tikslus kariškų atžvilgiu, kalba labai lengva, sklandi, taisyklinga. Tad amerikiečiams lietuviams labai naudinga ir svarbu skaityti tokią knygą, parašytą taisyklinga ir lengva lietuvių kalba.

Tokių tikslų siekdamas, susidaręs spaudos komitetas ryžosi išspausdinti tokią vispusiškai naudingą ir įdomią knygą (apie 400 pusl.). Ji iš spaudos išeis šių metų pavasarį. Bus su gerais apdarais ir paprastu viršeliu.

Spaudos komitetas stengiasi suteikti ko didesnį knygos leidimo talkininkų skaičių. Tuo tikslu jau dabar renkama knygos prenumerata.

Knygos leidėjais gali buti kiekvienas asmuo, įmokėjęs tam tikrą mokestį:

1) **garbės leidėjas 25 dol.,**
2) **leidėjas ..... 10 dol.,**
3) **rėmėjas ..... 5 dol.,**
4) **prenumeratorius 2 dol.,**

Šių visų asmenų, kaipo leidėjų, pavardės bus išspausdintos knygoje. Šie leidėjai gaus atitinkamą knygų skaičių; 2 dol. įmokėjęs prenumeratorius gaus vieną knygą su gerais apdarais.

1 dolerį įmokėjęs prenumeratorius gaus knygą su paprastu popieriniu viršeliu, bet nebus knygos leidėjų skaičiuje paminėtas. Išspausdintoji knyga bus kiek brangesnė.

Minėtoji knyga tinka tiek suaugusiems, tiek jaunuomenei. Tiks naudoti dovanoms.

Tad spaudos komitetas kreipiasi į Amerikos lietuvius ir nuoširdžiai kviečia visus buti šios knygos leidėjais bei prenumeratoriais. Visi stengkimės susipažinti su dabartinių karų baisybėmis, kovotojų žygiais ir jų gyvenimu kautynių laukuose. Patyrę tai, busime nuoširdus taikos šalininkai. Tačiau tai nesumažins lietuvių tautos pasiryžimo ginti savo laisvę.

Remkime lietuvių spaudą ir skaitykime tokias knygas, kurios yra naudingos, įkvepia kilnios dvasios ir yra parašytos taisyklinga lietuvių kalba. O ypač duokime tokių knygų čia gimusiam musų jaunimui. Šiuo atveju daug padės įdomi, ilga karo apysaka "Dieve, pasigailėk musų!"

Tautiečiai, į talką! Jusų, kaipo leidėjų, pavardės bus įamžintos, ir jusų vaikai tuo didžiuosis.

Pinigus ir tikslų savo adresą prašome siųsti komiteto kasininkui: Mr. St. Krukas (c-o Peoples Furniture Co., 4177-83 Archer Ave., Chicago, Ill.).

J. Krotkus,
Spaudos komiteto pirm.,
S. Lenkauskienė,
Vice-pirmininkė,
Kun. L. Draugelis,
I sekretorius,
V. Insodienė,
II sekretorė,
S. Krukas, iždininkas.

Pittsburgho Draugus Atlankius

Seimas, posėdžiai, diskusijos yra savo vietoj, bet juk vien tik šiems dalykams neaukausi visos dienos. Pittsburghas savotiškas miestas. Per septynius metus jo neregėjus širdis traukia tai į vieną, tai į kitą užmirštą ir gerokai pasikeitusį kampelį, lyg per dumus atsimeni gatves, triobesius, teatrus. Dairaisi ir randi praeities gyvenimo gabalus, kurie dabar atrodo daug malonesni ir viliojanti.

Bet jeigu taip sužavėja netikėto keleivio sielą negyvi daiktai, tai ką čia bekalbėti apie žmones — buvusius ir esamus draugus. Ilga virtinė dienų mėnesių ir metų, pasikeitusios aplinkybės neištrina iš atminties senovės draugų. Traukte traukia juos pamatyti; paspausti ranką ir pažvelgti į įvykusias permainas mano ir jų gyvenime.

Pirmiausia pamatau Joną Katkų. Kaip seniau taip ir dabar pilnas energijos ir sandarietiškos dvasios. Vieną po kito pasigriebęs veža į Sandaros pikniką, per kalnus, tiltus ir siaurus takelius. Piknike sutinku jo šeimą. Dukrelė Anelia ir sunus Jonas anais laikais buvo dar maži; po stalum pėsti vaikštinėjo, dabar gražus lietuviški jaunikaičiai.

Juozo Virbicko vardas žinomas visiems prasilavinusiems Amerikos lietuviams. Tulas asmuo prasitarė, jog tai, girdi, Pittsburgho lietuvių ąžuolas. Septyni metai atgal man tik atvykus iš Lietuvos jis įrašė mane į Sandarą, užtikrindamas, jog ši organizacija stovi ant tautinių pažangumo pamatų. Per šiuos visus metus ir mes pasilikom draugais, pasitikėdami vienas kitam ir dirbdami tai pačiai idejai. P-nų Virbickų šeimyna yra 100 nuoš. lietuviška. Duktė Milda ("Mildukas"), rodos, į vieną akymirksnį užaugo į gražią, rimtą merginą, pasižymėjusią muzikoj ir veikime. Ji, beabejo, buvo jauniausia delegatė SLA. seime ir tinkamai atstovavo čia gimusią kartą. Ateinančiam seime gal ją vėl matysim.

Pittsburgho šiaurinėj daly yra dvi kitos šeimynos, kurių neatlankius nebučiau galėjęs ramia širdžia apleisti to miesto. Štai viena jų — pp. Garizai, gyvenanti toj pačioj vietoj per ilgą eilę metų. Be svetimų pagalbos nebučiau radęs jų namo. Ne visad gali pasitikėti savo atmintim. Tai ramus, geros širdies žmonės; niekam neužvydi ir nevelina blogo. Didelių permainų čia nematyt. Senoviškas nuoširdumas ir ištvermė. Dukrelė Nellie ir sunus Alfredas meilųs, mandagus — tikras motinos pasididžiavimas.

O ką apie kitus? Galėtum priskaityti desėtkus draugingų Pittsburghiečių, kurie niekad neišdils iš atminties. Draugas Lapeika, Savickas, Pikšrys, Marmokas ir kiti puikųs vyrai, geri ir darbštųs sandariečiai, kuriuos pasitinki kaip savo tikrus brolius. Atsisveikinimas su jais reiškia atsisveikinimą su savo širdies dalim.

Gaila, kad prieš išvažiavimą negalėjau jų dar kartą pamatyti. Bet jei kalnas su kalnu nesusieina, tai dar nereiškia kad ir žmogus su žmonėmis negali susitikti. Todel — iki pasimatymo!

Čikagietis.

Kaip ten buvo su Klaipėdos rinkimais?

Rašo E. Borchertas. Klaipėdos Krašto Seimelio Narys

Praėjus didesniam įvykiui, verta atgal žvelgti ir iš atsitikimų pasimokinti dėl ateities. Paskutinieji rinkiniai į IV-tą Klaipėdos Krašto Seimelį buvo nepaprasti. Delto rodos nebutų prošali šį ir tą dėl ateities pasižymėti.

Rinkimų obalsiai.

Lietuvių grupės į rinkimus čjo sekančiais obalsiais:

1. Sklandus bendradarbiavimas su Centro Vyriausybe,
2. Taupus šeimininkavimas su krašto pinigais,
3. Pagelba ukiui ir reikalingi kreditai bei sumažinimas mokesčių,
4. Prieš politišką "smugelį" ir priešvalstybišką veikimą.

Savo nusistatymą lietuvių grupės aiškiai formulavo.

Vikietininkų partijos iki trumpai pirm rinkimų dienos savo kovos obalsiais labai mažo pasisekimo krašte teturėjo, nes Lietuviams kokių nors klaidų prikišti buvusiame III-jame Seimelyje negalėjo. Tik trumpai, maždaug savaitę, prieš rinkimų dieną statė klausimą, kad krašto gyventojams reik išsireikšti, — ar pasilikti prie Lietuvos, ar grįžti prie Vaterlando.

Vistiek Lietuvių balsai ir paskutiniuose rinkimuose padaugėjo. Tą parodo santrauka, kiek ikišiol už Lietuvių sąrašus prie ikšioliniu Seimeliu rinkimų balsų atiduota:

Už lietuviškus sąrašus:

1925	Metais	— 3213
1927	"	— 7311
1930	"	— 8817
1932	"	— 11963

Už neutrales grupes:

1925	metais	— 824
1927	"	— 1467
1930	"	— 2452
1932	"	... 897

Vokiečių metodai.

Šale šito reikia pažymėti, kad ypatingai vokiškoji Land wirtschafts partija panaudojo labai ukininkams viliojančių metodų. Taip pavyzdžiui, tos partijos vadas Gubba per savo paskolų banką "Agraria" Tilžėje padarė nutarimą, kad visiems Landwirtschafts partijos ištikimiems ukininkams tereikės ateinantiems dvejiems metams 3% metiniu palukanų mokėti. Kai kurie dvarininkai agitatoriai turi asmeninius (personliche) kreditus, už kurius turbut visai nuošimčių nemoka. Antras prie dabartinių krizės laikų nepaprastai ukininkus viliojąs žygis buvo prie Dressler susitarimas su kai kurioms atitinkamomis vietomis Vokietijoj, kuriuo "Viehverwertungsgenossenschaft" Pagėgiuose gauna už įvežamus galvijus ir kiaulės Vokietijos įvežimo muitus grąžintus. Kad taip tikrai yra parodo atsitikimas, kad Berlyne už kiaulių gyvo svorio sentnerį mokėjo prieš Sekmines maždaug 86 litus, o prie "Viehverwertungsgenossenschaft" iki 65 litų už centnerį. Kalbama, kad priedai arba "diferencai" buvo primokami iš "Osthilfei" skiriamų sumų, nes Vokietija ima reguliariai apie 20 vokiškų įvežimo muitų už kiekvieną centnerį.

Labai į krašto gyventojus pa veikė ir dabartiniuose rinkimuose skleidžiamieji Vokietinikų partijų gandai, kad girdi eina apie gyventojų nubalsavimą. Nors šitie gandai ne nauji, bet turint galvoj bylą Haagos teisme ir Hitlerininkų organizacijų ir jų šalininkų krašte ir antroj pusėj Nemuno kar ščiavimus, visgi krašto gyventojų dauguma tam tikėjo ir bijojo bauginimo, kad visi tie, kurie už lietuviškus sąrašus balsuos, privalės į Žemaitiją išsidanginti.

Bus daugiau

BALĖJOJE PRIGĖRĖ MERGAITĖ

Birž. 19 d. 12 val. Jonavos g. 29 nr. skardinėje balėjoje prigėrė Jono Krasausko pusantrų metų amžiaus duktė Gėnė.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

SAUSIEJI republikonai ir demokratai mano sudaryti "sausųjų" partiją ir pastatyti "sausą" kandidatą į prezidentus. Butų tai geru dalyku — tikrai butų galima pamatyti ant kiek jie yra stiprųs.

Tiesa, jie galėtų vesti stiprią agitaciją, nes didžiumoje "sausųjų" pusę palaiko butlegeriai, kurie šiandieną daro gerą biznį ir už tai niekam nei ačių nereikia pasakyti. Bet kaip ten nebutų, prohibicija jau atgyveno savo negarbingą amžių ir už jokį kapitalą jai naujų "glansų" neįdės.

BUVĘS kandidatas į Suvienytų Valstijų prezidentus 1928 m. ir didelis Tammany Hall bosas Al. Smith pasižada remti Roosevelto kampaniją.

Nors jis ir buvo stipriausias Roosevelto oponentas Demokratų konvencijoj, tačiau sutinka jam gelbėti rinkimų agitacijoj. Sakoma, kad, jeigu demokratai laimės rinkimus, jam yra pažadėta vieta kabinete. Tai butų neblogas atsimokėjimas.

NORS Amerikoj laikai blogesni, negu kuomet yra buvę, vienok 4-tai Liepos paaukauta net 225 gyvastys, jau nekalbant apie sužeistuosius.

Sakoma, kad daugiausia žuvo iš priežasties alkoholiaus. Tai tau ir "sausa" šalis. Tokios didelės skaitlinės Suvienytų Valstijų istorija seniai nėra mačiusi.

DALIS paskutinio SLA. seimo delegatų labai nepatenkinti seimo darbais, kitaip sakant, naujai išrinkta Pildomaja Taryba. Dabar jie agituoja narius protestuoti — nemokėti mėnesinių duoklių.

Panašųs protestai jau buvo praktikuojami. Pirmas bandymas buvo, įvedus nuo metų mokestį ir po Chicagos seimo bolševikai praktikavo. Taigi patartina SLA. nariams susilaikyti nuo panašios ryšies protų, nes tuomi jie tik sau padarys blogą. Panašųs agitatoriai ir anais metais patys užsimokėjo, o suklaidintais tapo tik paprastieji nariai.

ŽEMESNIOJO Suvienytų Valstijų buto pirmininkas ir demokratų partijos kandidatas į vice-prezidentus aštriai susikirto su prez. Hooveriu ir del tos tai priežasties prez. vetuos pagelbos teikimo bilių.

Tiesa, prezidentas teisinas, kad jeigu tokis bilius pereitų, tai S. V. valdžia taptų kaipo kokia teikimo paskolų įstaiga. Tačiau toks prezidento argumentas neišlaiko kritikos. Jeigu Suvienytų Valstijų valdžia gali teikti paskolas didžiajam kapitalui, tai ji gali prigelbėti ir smulkesniam. Todel ir J. Garnerio griežtas reikalavimas prezidento pasirašyti kalbamąjį bilių, yra pilnai pateisinamas.

ŠIS BEI TAS

Rašo A. Brijunas

Gamta yra taip sutvarkiusi pasaulį ir žmogų, kad viskas suktųsi apie meilę. Jeigu žmogus neturėtų meilės jausmo, tai jis greitai pranyktų nuo žemės paviršiaus. Gyvenimas yra tada gražus, viliojantis ir žadantis, kada jis yra mylimas. Neturėsi meilės prie gyvenimo, gyvenimas išrodys tuščiu, nieko nežadančiu ir neviliojančiu. Meilės jausmas verčia žmogų mylėti kitą žmogų, vyrą arba moterį. Taipgi pamylėjimas savo gimto kampelio žmogų verčia tame gimtame kampely nuolatos gyventi ir del labo jo dirbti naudingus darbus. Užtai ir yra visiems žinoma tėvynės meilė, del kurios labo vyras ir moteris net ir mirti sušipsa sutinka.

Didžiausi pasaulio kuriniai — skulpturoje, piešime ir muzikoje — yra tėvynės meilės vaisius. Juk anais praėjusiais laikais Michael Angelus, Rafaelius ir daugelis kitų, nežinojo pinigiško atlyginimo, o betgi sutvėrė tokius milžiniškus dailės kurinius iš meilės savo pašaukimo, tėvynės ir jos žmonių. Musų tautos muzikas Mikas Petrauskas savo darbus atliko iš meilės savo tėvynės ir tautos ir senatvę sulaukęs, savo tautos valdžios tapo aprupintas pensija. Jis savo darbais muzikos srity negalėjo susikrauti turto senatvės palengvinimui, kaip kad komersantai kad daro.

Negalima sutikti su materialistų tvirtinimu, kad svarbiausias žmogaus užsilaikymas priguli nuo vieno pilvo. Didelis skaičius saužudybių, turčių luomo tarpe, suteikia priešingą atsakymą. Kol žmoguje randasi meilės kibirkštėlė prie savo darbo, artimo ir tautos, tol jam pilvo klausimas buna antraeiliu dalyku. Visi žmonės, sudedantieji visą viltį ir rupestį ant pilvo ir vien ant pilvo — nieko prakilnesnio pasauliui nesuteikia ir nėra suteikę.

Todel meilės jausmo ugdinimas prie savo šeimos, tautos ir žmonijos, yra daug svarbesniu dalyku ir už pilvo klausimą. Jeigu visi lietuviai daugiaus domės kreiptų prie ugdinimo savo širdyse savo tėvynės meilės jausmo, tai musų tėvynė bei tauta greitai atsistotų pirmųjų tautų eilėje — kulturoje ir savo žmonių gerbuviu. Juk iš meilės savo artimo ir tėvynės mes visi stengtumės gyvenimą taip ištobulinti ir sutvarkyti, kad visiems musų tautos žmonėms butų gera gyventi iš dvasiško ir medžiagiško atžvilgio.

Tad meskime šalin svetimus dievus ir imkimės savyje ugdyti meilės kibirkštėlę.

Jaunimas ir demokratija

Kaip Lietuvos jaunimas, taip ir Amerikos jaunimas vis labiaus pradeda domėtis politika ir savo akį kreipti į demokratiją. Ir kodel ne? Juk pasenusieji "tautų vadai" nuvedė tautas ir abelnai žmoniją prie didžiausios pasaulinės karės, iš kurios pasekoje gimė pasaulinė depresija. Ir tie pasenėję "tautų vadai" šiandien jokios išeities nebesuranda iš klampynės, į kurią jie įvedė žmoniją. Todel ir nestebėtina, kad visų šalių jaunimas, nujausdamas krintančias ant savęs parcigas, gyvai pradėjo ieškoti išeities iš depresijos ir abelno gyvenimo susmukimo.

Chicagos universiteto prezidentas Hutchins, kalbėdamas Jaunų demokratų kliubui pareiškė, kad dabartinis draugijinis surėdymas yra netikęs ir reikia jį pataisyti arba naujai perbudavoti. Jis davė demokratų partijai patarimą įdėti į savo programą darbo valandų sutrumpinimą, nuo bedarbės ir senatvės apsaugą, prohibicijos panaikinimą ir kapitalo galybės aprubežiavimą bei turtų platesnį paskaidymą. Tokis universiteto galvos drąsus išėjimas ir pareiškimas yra didelės svarbos, nes jo balsas yra toli girdimas. Nėra abejonės, kad prezidento Hutchins padarytas žygis demokratybės linkui dar labiaus paskatins Amerikos jaunuomenę organizuotai siekti demokratybės pramonėje ir valdžioje ir pagreitins geresnių ir šviesesnių laikų atėjimą.

Musų muzika oro bangomis

Dabar labai madoje duoti programus oro bangomis. Chicagos lietuvių pradėtas darbas perdavinėti programus oro bangomis tapo pasektas ir kitų lietuvių kolionijų. Tai girtinas darbas ir sykiu atsakomingas, nes oro bangomis duodami programai ir klausomi be lietuvių — ir svetimtaučių. Todel tie programai butinai turi buti tobuli ir gerai atlikti. O tas kaip tik ir nelengva padaryti, nes gerų dainininkų perdaug nesiranda ir dar tie patys kartais nesugeba tinkamų kurinių pasirinkti, nes tokias liaudies meliodijas per radio dainuoti, kokias esame prisiklausę Lietuvoje ant šventorių, yra ne vietoje.

Brijunas.

Iš Vilniaus Krašto

Suėmė, sumušė ir kankino dėl lėlės rankovaitės

Matuizų k. (Valkinykų val.) Prieš gegužės 1 d. netoli Matuizų kaimo prie kelio į Šarkiškių kaimą naktį kažin kas įkėlė į medį raudoną vėliavą. Lenkų policija pamačius nuėmė ir pradėjo ieškot kaltų. Kaip visuomet taip ir dabar prikibo prie nekaltų lietuvių. Gegužės 7 d. atvažiavo į Matuizas 3 policininkai iš Valkinykų ir suėmė Joną Tarailą, Praną Matuizą ir jo berną. Žinoma, neapsiėjo ir be kratos. Aplink trobesius su durtuvais visą žemę išbadė ieškodami raudonų vėliavų. Pakviesti liudininkai į akis policijai sakė: "jeigu mus pakvietėt, tai sakykit ko ieškot, vėliavų žemėje nieks neslėps". Susigėdinę policininkai nuėjo į kambarį rašyti protokolo ir pamatė ant lango mažos mergaitės pasiutą lėlės raudoną rankovaitę ir pradėjo kabytis, girdi, tai iš likusios nuo vėliavos medžiagos. Nors šeimininkė rodė naują raudoną užvalkalą, tik ką pasiutą ir sakė, "žiurėkit, ar ne ta pati medžiaga", bet policija neklausė ir toliau kibo. Surašė protokolą ir tą rankovaitę pridėjo prie protokolo, kaip dokumentą bylai aiškinti. Areštuotus nusivežę į Valkinykus labai mušė ir neradę kaltės po trijų dienų paleido. Kada suimtieji grįžo, tai buvo nepanašųs į žmones, visas kunas ir veidai buvo mėlyni. Matuiziškiai labai gerai žino, kad juos policijai įskundė Matuizų ir Giraitės lenkiški mokytojai, kuriems nerupi švietimas, o tik rupi, kad kaip nors įkąsti dorą lietuvį. Palei administracijos liniją, kur tik lenkiškas mokytojas, tai dažniausia kartu ir lenkiškos žvalgybos agentas.

Gegužės 14 d. Eišiškėj buvo teismas. Teisėjas išklausęs mokytojos Švogrytės kuo gali atremti kaltinimą, davė kalbėti komendantui. Komendantas Rejent teisme kaltino mokytoją Švogrytę palaikymu lietuviškos dvasios ir buk jinai norėjusi mušti komendantą, tai jis nelaukdamas ją stumęs į sieną. Be to, komendantas teisme ėmė skelbti kiek yra jo rajone slaptų lietuviškų mokyklų, jis nurodė: Piliunus, Dubinius, Kargaudus, Pelesą, Pavalakę, Senuosius Druskininkus ir Pilekalnį. Tą patį pasakė ir sekvestratorius Sančikas. Teisėjas, išklausęs jų žodžių, nubaudė mokytoją Bronę Švogrytę vieną mėnesį paprasto kalėjimo arba sumokėti 300 zlotų. Mokytoja Švogrytė padavė apeliaciją.

Piliunai yra grynai lietuviškas kaimas, visą laiką prašė mokyklų inspektoriaus patvirtinti lietuvišką mokyklą, bet inspektorius vietoj prašytos lietuviškos mokyklos, įsteigė valdišką lenkų mokyklą ir atsiuntė mokytoją išgamą Petrą Valentukevičių, kuris, norėdamas įsiteikti lenkų valdžioje, visokiomis šunybėmis provokuoja žmones ir padeda policijai sekti lietuviškus mokytojus. Valentukevičius balandžio mėnesy atplėšė kaimo pašto dėžutę ir išėmęs visą korespondenciją ir atrinko, kas jam patiko. Lietuviai skundės policijai, norėjo paduoti teisman, bet varnas varnui akies nekerta.

Vaikai veja laukan lenkų mokytoją

Pamerky (Valkinykų val.) panaikinus lietuvišką "Ryto" mokyklą ir įsteigus valdišką lenkų mokyklą iš buvusių 58 mokinių visai maža dalis ir tai bijodami pabaudų lanko lenkišką mokyklą. Vaikučiai neapkęsdami lenko mokytojo Miravičiaus susitarė, kai tik kurį iš jų mokytojas sukirs, tai šokt visiems kaip vienam ir sukult lenkišką poną. Kaip sutarta taip ir padaryta. Dabar mokytojas vaikų nemuša, bet prašo gražiuoju. O vaikai mokytojui sako į akis, kad męs tavęs nekenčiam ir lenkiškai mokytis nenorim.

Lietuvių mokytojų vargai

Kovo 4 d. Varėnos teismo parėdymu buvo užantspauduota **Vydenių** (Varėnos val.) mokykla ir mokytojas Vytautas Barisevičius nubaustas 220 zlotų pabaudos už mokyklos įkurimą. Prie mokyklos buvo ir mokytojo butas, kuris tuo pačiu užantspauduotas. Mokytojas po ilgų važinėjimų pas starostą ir Varėnos teisėją, nieko nepešęs, turėjo savo butan landžioti pro langus. Tik pareiškus mokytojui raštu, kad išsikrausto iš Vydenių kaimo, gegužės 13 buvo nuimta buto antspauda.

Gegužės 8 d. Vydenių mokytojas Barisevičius užsuko pas mokytoją Juonį pasilsėti. Ten pat rado mokytoją Kazėną iš Ciltų. Tuo momentu įpuolė Eišiškių polic. komendantas ir radęs mokytojus ėmė kvosti: iš kur, ko atėjot ir t.t. Išklausinėjęs ir radęs dokumentus tvarkoje surašė protokolą. Komendantas pareiškė: "Kadangi jųs lankotės pas įtartą asmenį, tai ir patys esate įtarti".

"M. V."

Nuostabi kalakutė

Tytavėnų valsč. pas Sirušos dv. savin. V. Š. šį pavasarį padėta perėti kalakutė ir ką gi pasirodė esanti "fenomeniška". Beperėdama, prėtarpiais dėdavo kiaušinius. Kalakučiukų neišperėjo ir laike 4 savaičių perėjimo padėjo apie 10 kiaušinių.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Liet. Laivakorčių A. S. Am.
Rengia
EKSKURSIJĄ į LIETUVĄ
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą
TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ
Ekskursiją Į Lietuvą
M. L. "GRIPSHOLM"
LIEPOS 30 D., 1932
Laivakortės į Klaipėdą:

	Ten	ir Atgal
Trečia Klase	$84.50	$141.00

Naudokis musų ankstyvesniais ir vėlesniais laivų išplaukimais:
S. S. DROTTNINGHOLM, Liepos 16
M. L. GRIPSHOLM, Liepos 30
M. L. KUNGSHOLM, Rugp. 15
S. S. DROTTNINGHOLM, Rugpiučio 25
M. L. GRIPSHOLM, Rugsėjo 1
M. L. KUNGSHOLM, Rugs. 15
Platesniu informacijų kreipkitės pas vietinį laivakorčių agentą arba į:
Swedish American Line
181 N. Michigan Ave., Chicago.

Rengiantiems Keliauti
LIETUVON

Kaip kas metai, taip ir šią vasarą daug lietuvių rengiasi keliauti į Lietuva praleisti savo vasarines atostogas ir pasimatyti su saviškiais. Nekurie jau pradeda rupintis savo kelionės reikalais ir tankiai atsiklausia Laivakorčių kainų, taigi čia jas ir paduodome.

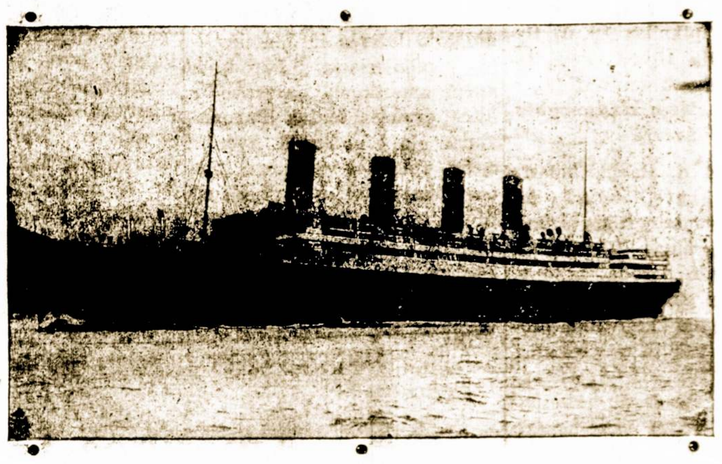

TREČIA KLASE
Į Klaipėdą ..... $ 84.50
Į Klaipėdą ir atgal $141.00

TURISTINE KLASE
Į Klaipėdą $106.00
Į Klaipėdą ir atgal $176.00

KABIN KLASE
Į Klaipėdą pigiausiai $125.00
Į Klaipėdą ir atgal $232.00

Vaikai nuo 1-nų iki 10 metų amžiaus moka pusę laivakortės kainos.

Kudikiai iki 1-nų metų trečia ir turistine klase į vena pusę moka $5.50. Į abi puses $11.00. Kabin Klase į vieną pusę $11.00 abi $22.00.

Jungtiniu Valstijų Revenue ir pagalves mokesčiai atskirai.

PASTABA: Vaziuojant Lietuvon Turistine klase vasaros sezone nuo gegužės 16 iki liepos 15 ir atgal nuo rugpiučio 1-mos iki rugsėjo 30-ta keleiviai primoka po $15.00, perkant laivakortę į abi pusi.

Specialės Laivokorčių agentų rengiamos Ekskursijos bus sekančiai:

"Paris" — Birželio 29 d. Southamptoną
"Frederik VIII" — Liepos 2 d. per Kopenhagą
"Statendam" — Liepos 16 d. per Holandiją
"Gripsholm" — Liepos 30 d. per Šveditą
"Majestic" — Rugpjučio 19 d. per Southamptoną

Platesniais reikalais kreipkitės į

SANDARA
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

RACINE, WIS.

Iš SLA. 100 kuopos susirinkimo

Liepos 3 d., 2 val. po pietų, 100 kuopos nariai susirinko prie Union Hall, bet radus salės duris užrakintas ir negalint įeit į vidų, sutarta susirinkti pas p. S. Gibavičių, 1113 Villa St. Ten ir atlaikyta susirinkimas. Nutarta ruošti du pikniku; vieną šio mėnesio pabaigoj, antrą vėlyvam rudenyj, šeimyniską (private). Sekantis 100 kp. susirinkimas bus rugpjučio 7 d., 2 val. po pietų, Union Hall.

SLA. 10-to Apskričio Metinis Piknikas

Ateinantį sekmadienį, liepos 10 d. bus didžiulis metinis su išlaimėjimais šokiais ir programu 10-to Apskričio piknikas, Riverview Resort (p. S. Mockaus parke). Randasi prie Four Mile Road at Root River, pusę mylios į vakarus nuo Highway 42. Kviečiame visus apielinkės lietuvius atvažiuoti į pikniką 10 d. liepos. Pradžia 10 val. ryte, tęsis iki vėlumai.

Amerikos Nepriklausomybės Šventė

Liepos 4 d. Racino miesto biznieriai buvo suruošę tai brangiai šventei gražią pritaikintą programą: 10 val. iš ryto didžiulė paroda, 1:30 v. Zoo Parke pietųs, 2:30 p. p. Šv. Jono mokyklos vaikų programas, 5 val. p. p. prakalba ex-majoro Wm. H. Armstrongo, 5:15 p. p. Dudų orkestro koncertas ir 8 val. vakare Fireworks. Lietuviai parodoj nedalyvavo iš priežasties bedarbės. Nedalyvavo nei kitos tautinės grupės del blogų laikų. Šiaip Žvėrių parke daug buvo lietuvių.

Sandariečiai ruoš dar vieną didelį Pikniką

Sandariečiai labai rimtai svarsto reikalą kaip geriau prisiruošus prie busiančio Sandaros didžiulio pikniko. Greitu laiku matysit Sandaroj pranešimą kada ir kur įvyks antras Sandaros piknikas. Tuo laiku pasitarimai eina su pačiu Sandaros Centru.

M. Kasparaitis.

DETROIT, MICH.

A. L. T. Sandaros prezidento "inauguracija"

Detroito sandariečiai sužinoję, kad A. L. T. Sandaros prezidentu tapo išrinktas Detroitietis p. J. Smailis. Taipgi vietos kuopos pirmininkui p. K. Šnuolui pasiteiravus ir sužinojus, jog prezidentas rengiasi važiuoti į Chicagą oficialiai perimti nuo senojo prezidento Sandaros vadovybę ir dokumentus, padarė iniciatyvą, kad Detroito sandariečiai, pirm negu prezidentas išvažiuos į Chicagą turi prezidentui surengti taip sakyti "inauguraciją". Kitiems nariams pritarus pirmininko sumanymui, šeštadienį, Gegužio 2 d. pp. Motuzų namuose buvo suruošta sueiga bei arbatėlė, kurioje dalyvavo gražus burelis sandariečių; buvo kalbėta apie Sandaros reikalus bei linkėta prezidentui p. Smailiui geriausio pasisekimo vadovaujant Sandarą per sekančius du metus.

SLA. 352 kp. Susirinkimas

Liepos 3 d. Lietuvių Svetainėje, SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas buvo nepaprastas; nepaprastas tuom, kad "pažangiečiams" prakišus Susivienijimo Seime, vargšai neteko lygsvaros, ir nebenusivokdami ką daryti pradėjo skundus rašyti ant tų narių, kurie jiems nepatinka. Šiame susirinkime apskųstas kuopos pirmininkas F. Motuzas, advokatas J. P. Uvikas ir M. Cibulskas, nežiurint kad šie nariai niekuo nėra nusikaltę, bet "supykę pažangiečiai", žada juos net į Varnius išsiųsti. Lietuvių patarlė sako: "Nekask kitam duobės bo pats įkrisi," kad tik neatsitiktų ir šiame atsitikime taip pat.

200 metų Jurgio Vašingtono gimimo paminėjimas

Liepos 4 d., tai yra nepriklausomybės sukaktuvės minint šiemet supuolė ir pirmojo Amerikos prezidento, Jurgio Vašingtono 200 metų gimimo diena. Ta proga Detroite buvo surengta didelė paroda paminėjimui Amerikos didžiojo laisvės ir demokratijos pionieriaus. Parodoje, apart amerikonų, dalyvavo ir kitos, įvairios tautos. Parodavimas ėjo Woodward Ave. ir tęsėsi apie dvi valandas. Mano nuosprendžiu gražiausį fliotą turėjo Grekai: augštai ant flioto stovėjo didelis Laisvės Varpas, gi pats fliotas parengtas kaipo simbolis Laisvės ir Demokratijos, reiškiantis šimtmečių senas Spartos ir Atenų idėjas. Antra vieta flioto gražumu priklauso Sirijonams: fliotas nepaprastai gražus, laivo pavydalo, su užrašu: "Syrija, Motina Navigacijos". Trečioji vieta priklauso Indijonams, toliaus Vokiečiams, kurie turėjo du fliotus ir vienas gana gražiai parengtas; beja maršavo ir, "nažių" armija, iš septynių žmonių: marškiniai rudi, kepurės ir kelinės juodos — reiškia Vokietijos fašistų uniforma. Vienas nešė "nažių" emblemą ir kitą vėliavą su užrašu: "Jusų Vašingtonas — Musų Hitleris". Lenkai gražumu ir įvairumu perdaug nepasižymėjo, bet skaitlingumu, tai buvo skaitlingiausi iš visų tautų. Jų eisena sudarė apie vieną trečdalį visos parodos ir turėjo šešius fliotus, nežiurint kad minima Vašingtono dviejų šimtų metų gimimo diena. Lenkai matyt, norėjo pasirodyt su generolu Pulaskiu, kad jis nemažiau vertas už Vašingtoną. Pulaskiui net du fliotai buvo parengti. Vienas vaizdavo Gen. Pulaskį karo lauke ant balto žirgo, o kitas Gen. Pulaskį mirštantį karo lauke. Taipgi jų dalyvavo įvairiausios vietos draugijos ir benai. Matyt, kad lenkai norėjo parodyt kokią jie galybę turi Detroite. Amerikonų dalį daugiausiai sudarė ispanai ir pasaulinio karo veteranai, bet veteranai matyt šiąją Vašingtono garbę bandė pavaryti agitaciją už savo bonus. Veteranų fliotas buvo navatniausias; važiuoja kokia dešimt metų senas Fordo trokelis, šalyje pastatytos lentos, ant kurių pririšti didelio jaučio pliki kaulai su užrašu po apačią: "Dovana Veteranams". Tautinėm spalvom gražiausiai pasižymėjo kaip fliotų parengime taip ir dalyvių apsirengime: Rumunai, Ukrainiečiai, Chinai ir Meksikonai. Aš rašau vis apie kitas tautas, o skaitytojas gal norėjo, kad pirmoj vietoj būčiau parašęs apie lietuvius. Turiu prisipažinti, kad ir aš taip norėjau, bet, dėja, lietuvių šioj parodoj nemačiau. O tikrybėje jog turėjo ir lietuviai dalyvauti. Nedalyvavimas tokioje Amerikos istorinėje dienoje lietuvius pastato ignorantais Amerikonų akyse. Bet pasiteisinimui priežastis yra: Lietuviai per p. P. Molį tapo pakviesti tik dvi savaites prieš demonstraciją. P. Molis pranešė D. L. D. Tarybos pirmininkui ir kitiems, bet, kadangi viena ar dvi draugijos to parengti negali, o suorganizuoti visas Detroito draugijas buvo per mažai laiko, tai delto lietuviai ir nedalyvavo šioje parodoje. Mes nusiskundžiame, kad su mumis nenori skaitytis vietos valdininkai, kad jie musų neįvertina. O ką jie įvertįs, kad jie musų nemato, ir mus skaikaipo neturinčius jokio pajėgumo bei sumanumo.

"S." Korespondentas.

Renkant Suv. Val. Prezidentą

Tukstančiai ateivių, kurie naturalizuoti nuo 1928 m., šį rudenį turės pirmą progą dalyvauti tautiniame rinkime. Bus privilegija ir užduotis išrinkti "geriausią žmogų" į prezidentus, — pirmiaus, užsiregistruojant kaipo balsuotojai, pasekmingai išlaikydami mokslumo egzaminus tose valstijose kurios to reikalauja, antra, baisuojant rinkimo dienoje. Žmogus tapsta Suv. Val. piliečiu kuomet pilietystės certifikatas, vadintas "antros popieros" jam išduotas. Pilietystė reikalauja dalyvavimą tautiniuose, valstijiniuose ir vietiniuose rinkimuose.

Balsuojant Už Prezidentą

Naujas balsuotojas rinkimų dienoje, Lapkričio 8 d., ieškos kandidatų vardų ant savo balsavimo bilieto arba "baloito", t. y. vardus kandidatų į prezidentus ir vice-prezidentus. Bet prezidentas ir vice-prezidentas nėra tiesioginiai balsuotojų renkami. Balsuotojai turi išrinkti prezidentinius rinkėjus, kiekviena valstija pristato tiek rinkėjų kiek turi atstovų ir senatorių Washingtone. Kitais žodžiais, New Yorkas turi 45 prezidentinius rinkėjus, Pennsylvanija 38, Illinois 29, Ohio 24, Massachusetts 17, Michigan 15, Californija 13 ir t.t. Visoje šalyje yra 531 rinkėjų, ir reikia net 266 balsus išrinkti prezidentą.

Tie išrinkti rinkėjai kiekvienoje valstijoje susirinks anksti sausio mėn. ir balsuos už jų partijos prezidentą ir vice-prezidentą. Baliotai užlipdyti ir pasiųsti Suv. Val. Senato prezidentui. Antrame vasario mėn., trečiadieny Senato prezidentas prie senatorių ir atstovų atidarys baliotus ir bus suskaityti. Kandidatai, į prezidentus ir vice-prezidentus, kurie turi daugybę balsų bus išrinkti.

Konstitucija reikalauja tokiu budu rinkti prezidentą ir vice-prezidentą. Konstitucijos įvedėjai norėjo prašalinti visokius triukšmus ir sujudinimus. Bet vistiek tautoje įvyksta visokių triukšmų, nes anksti pavasary, per vasarą ir rudenį ir iki pabaigos rudenio nekurie politikieriai vientik rinkimų reikalais veikia. Didesnės partijos praleidžia dideles sumas pinigų išrinkti savo kandidatus. Ir šiandien nereik laukti tris mėnesius nuo lapkričio iki vasario mėn. sužinoti kas išrinkta. Vakare lapkričio 8 d., visi žinos kas bus išrinktas.

Vieton palikti rinkimą prezidento ir vice-prezidento rinkėjams, kiekviena politiška partija gana anksti išrenka savo kandidatą ir nominuoja kiekvienoje valstijoje surašą rinkėjų, kurių užduotis yra tik užregistruoti partijos norą. Visoje Amerikos istorijoj buvo tik vienas atsitikimas, kuomet prezidentinis rinkėjas neprisilaikė prie partijos noro ir įsakymų. 1820 m. tulas rinkėjas balsavo už J. Q. Adams, vieton Monroe, taip darant, atėmė nuo Monroe garbę buti išrinktu vienbalsiai. Tą garbę vientik Washingtonas turi. Ir tik dviejais kartais kandidatas negavo užtektinai (didumą) elektoriškų balsų, ir Atstovų butas, balsuojant pagal valstijų, turėjo išrinkti prezidentą iš tarpe trijų kandidatų, kurie balsavimuose augščiausia stovėjo. 1800 Jefferson ir Burr gavo lygiai balsų, ir Namo Butas išrinko Jeffersoną prezidentu, ir Burr vice-prezidentu. 1824 m. keturi kandidatai gavo elektoriškų balsų, bet ne didumą, ir John Q. Adams buvo Namo Buto paskirtas.

Nominuojant Kandidatus

Kuomet prezidentas Wilsonas, pirmame savo metiniame pranešime, ragino Kongresą išnaikinti partijų seimus, ir jų vieton paskirti tam tikrą prezidentinį pirminį rinkimą nominuoti kandidatus tiesioginiai, bet Kongresas nekreipė atydos į Wilsono prašymą, bet 17 valstijų įvedė prezidentinius rinkimus tik išrinkti delegatus į tautiškų partijų seimus. Kitose valstijose partijų seimai renka delegatus. Šiais metais abudu, demokratų ir republikonų, seimai buvo lygus — turėjo apie 1,154 delegatus.

Kuomet seime delegatai negali sutikti kaslink kandidato kartais pasirodo taip vadinamas "dark horse". "Dark Horse" yra kandidatas, kuris beveik ir visai nebuvo minėtas, bet kurio vardas paduotas kuomet seimas negali didžiuma balsų išrinkti vieną kandidatą.

Kaip tik seimas užtikrina kandidatą į prezidentus, tad jis pradeda vesti kovą. Prakalbose tie kandidatai išdėsto jų norus apie politiškus ir ekonomiškus reikalus.

Bet kaip tas viskas liečia paprastą šalies vyrą ir moterį.

Antras straipsnis "Buti Prezidentu" tą išdėstys.

Amerikos Lietuvių Tautines Sandaros
2-ro apsk, Conn. Vals.

Metinis

IŠVAŽIAVIMAS

ĮVYKS

Ned., Liep.-July 31 d

1932

Indian Grove Park

WEST HAVEN, CONN.

Prasidės 11 val. ryte ir tęsis iki vėlybos nakties. Įžanga 25 centai.

Programas susidės iš: PRAKALBŲ, MUZIKALIŠKO PROGRAMO IR ŠOKIŲ.

Šiame išvažiavime dalyvaus daugelis žymių Naujosios Anglijos lietuvių veikėjų, kurie paaiškys apie bėgančiuosius Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalus.

GERBIAMOS LIETUVĖS IR LIETUVIAI: Esate kviečiami dalyvauti šiame išvažiavime, kuris skirsis nuo pirmiau buvusių išvažiavimų, nes jame bus apkalbėti musų sostinės Vilniaus ir sesutės Klaipėdos reikalai. Mums yra žinoma, kad lietuviai Vilniaus krašte yra lenkų kankinami ir kad gobšųs vokiečiai rengias nuo Lietuvos atplėšti Klaipėdą. Taigi šiame išvažiavime bus apkalbėti budai kaip mes, Amerikos lietuviai, galime pasitarnauti Vilniaus ir Klaipėdos reikalams.

Vilnius ir Klaipėda yra mums brangųs ir musų tėvynei-Lietuvai reikalingi, nes, kaip V. Putvickas pareiškė: jeigu mes neatvaduosime Vilniaus, tai prarasime ir Kelmę.

Taigi, gerbiami tautiečiai, malonėkite skaitlingai dalyvauti šiame išvažiavime ir tuo jųs prisidėsite prie taip kilnaus darbo.

Gera muzika griež lietuviškus ir Amerikoniškus šokius. Taipgi bus ir kitokių pasilinksminimų.

Širdingai Kviečia RENGĖJAI.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Tikriausias kiekvieno Lietuvio amerikiečio draugas

"TRIMITAS"

"TRIMITAS" eina iš Nepriklausomosios Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gvildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

"TRIMITE" yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymėtini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literaturos, sveikatos, ukio, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilėraščiai ir šiaip grožinės literaturos dalykai, 5) šaulių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvos karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotosios Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj, 10) įvairios skaitytojų mintys ir nuomonės, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit., 12) žinios apie Lietuvos ukį ir finansus, 13) įvairios pasaulio ir Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juoku ir linksmų karikaturų skyrius, 17) įvairus patarimai "TRIMITO" prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

"TRIMITAS" plačiausiai rašo apie musų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurių oro ginklavimosi dalykus. "TRIMITAS" kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turiny dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų — fotografijų.

"TRIMITO" kaina metams: $1.00, Lietuvoje Lit. 8.- Susipažinti 1 egz. siunčiama nemokamai.

Išsirašęs 1932 metams "TRIMITĄ", Broli Lietuvi, neapsivilsi. "TRIMITAS" Tave dėkingai lankys kas savaitė ir neš įvairias žinias iš Tavo tėvų žemės. "TRIMITAS" visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus "TRIMITĄ" pasikviečia. Skubėkite išsirašyti.

"TRIMITAS"

Kaunas, Laisves alėja 20.

Garsinkitės "SANDAROJE"

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atpigirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

CHICAGOJE

Liepos 13 d. trečiadienyj, įvyks Chicagos Sandariečių Konferencija

Chicagos ir apielinkių Sandariečių konferencija įvyks Liepos 13 d., Sandaros svetainėje, 3236 So. Halsted St.

Visi Sandaros veikėjai esate kviečiami atsilankyti į šią konferenciją, nes joje reikės apkalbėti ateinančio pikniko ir daugelį kitų reikalų.

Taipgi toje konferencijoje bus išduotas raportas iš buvusio Sandaros Seimo ir pasikalbėta apie kitus, musų organizacijų liečiančius dalykus.

Didysis Sandaros Piknikas Jau Visai Netoli

Sandaros Centro piknikas, kuris įvyks Liepos 17 dieną, Justice Park darže, sujdomino visą Chicagos lietuvių visuomenę, nes tą pikniką rengia patyrę veikėjai, kurie žino kaip atsilankiusią publiką palinksminti.

Ant kiek man teko patirti, tas piknikas bus šauniausias iš visų buvusių Sandaros piknikų, nes jame be šokių ir žaismių bus dar gražus muzikališkas programas ir kiti įvairus pamarginimai kaip tai: automobilių lenktynės, kepimas avies ant laužo, lenktynės tarp nekaltų bernelių ir kaltų mergelių, virvės traukimas tarp storų gaspadinių ir plonų burdingierių ir t.t. ir t.t.

Muzikalinę programo dalį išpildys "Jaunoji Birutė", jos mokytojas Andrieff ir daugelis kitų pasižymėjusių artistų.

Taigi visi: jauni, seni, akli, ślubi, tiesus ir kreivi rengkitės į šį pikniką visu smarkumu: šveiskite mašineles, kalbykit mergužėles ir visi, kaip vienas traukite į Sandaros pikniką.

Apie tolymesnę šio pikniko eigą klausykite Peoples Furniture krautuvių radio valandos ir Vanagaičio radiušo. Ten bus plačiau paaiškinta apie šį pikniką.

Prie daržo privažiavimas yra labai patogus ir galima jį pasiekti netik automobiliais, bet ir gatvekariais, nes jis randasi ant Archer ir Kean gatvių: vieną bloką į pietvakarius nuo buvusio Chernausko daržo (dabar Birutės daržo).

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Penktojo Posėdžio Protokolas

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro 5-sis posėdis įvyko 1932 m. gegužės mėn. 27-tą dieną Lietuvių Generalinio Konsulato New York'e patalpoje, 15 Park Rod, New York, N. Y.

Posėdis pradėtas 12-tą valandą dieną. Posėdį atidarė Dr. Pranas Puskunigis. Ek. Centro pirmininkas. Savo įžanginėje kalboje, Dr. Puskunigis nurodė šiame posėdy svarstytinų klausimų svarbumą. Posėdy dalyvavo:

1. Dr. Pranas Puskunigis, Ek. Centro Pirmininkas.
2. Adv. R. Jonas Jurevičius, Ek. Centro Vice-Pirmininkas,
3. A. S. Trečiokas, Ek. Centro Sekretorius.
4. Lietuvos Gen. oKnsulas P. Žadeikis, Ek. Centro nario K. J. Vaišnoros pranšomas.
5. p. B. K. Kubilius, Bostono Liet. Vaizbos Buto Sekretorius.

Pirmininkas Dr. Puskunigis pareiškia, kad 5-sis Ek. Centro posėdis yra teisėtas, nes yra kvorumas.

Priimtas ši Ek. Centro Reikalų Vedėjo pasiulytoji posėdžio dienotvarkė:

1. Galimybės ir budai vaizbininkų suvažiavimams atskiruose štatuose.
2. Ek. Centro sekcijų artimiausieji uždaviniai.
3. Paruošiamieji žygiai 2-jai Ekonominei Konferencijai 1933 metais.
4. Vaizbos Butų reikimo apžvalga ir V. B. Sąjungos organizaciniai reikalai.
5. V. B. Sąjungos delegato į Lietuvą informacijų tikslams, parinkimas.
6. Kiti sumanymai bei reikalai. Čia p. S. E. Vitaitis pasiulė aptarti Ek. Centro leidinio Nr. 3. paruošimą. Pasiulymas priimtas.

Dienotvarkės posmų svarstymas ir nutarimai

I. Del galimybės ir budų vaizbininkų suvažiavimams atskiruose štatuose, primuoju kalbė jo p. Žadeikis. Jis priminė, kad sumanymas suorganizuoti visų bet tik New York'o štato vaizbininkų suvažiavimą yra gimęs bene dar pernai metais. Mat, lietuviai vaizbininkai New York'o štate gerokai esą pasivarę organizuotumo žvilgsniu: jis turi snai veikianį Brooklyno Vaizbos Butą, kitą V. Butą Suffolk Apskrity (Long Island), o pernai metais įsikurė dar trys vaizbos New York'o štate, butent: Amsterdam, N. Y., Rochester, N. Y., ir Utica, N. Y. Tie penki vaizbos butai sudaro jok nemenką pajėgą; tikimasi, kad V. Butas įsikurs ir Binghamton, N. Y. Lietuviai vaizbininkai, gyvendami vieno štato ribose, beabejo turi daugr bendrų reikalų. Tiems reikalams aptarti reikalingas ir bendras suvažiavimas. Toks suvažiavimas atrodo galėtų buti naudingas nevien ekonomijos sumetimais, bet ir lietuviškos kulturos atžvilgiu. Tą reikalą suprasdamas, Brooklyn'o Liet-V. Butas yra sudaręs net "Specialę Komisiją" kuri pasirupintų ir paruošti viso New York'o štato lietuvių vaizbiečių suvažiavimą. Tą specialę komisiją, kiek man yra žinoma tuo tarpu sudaro 5 nariai: trys iš Brookly'o V. Buto, vienas iš Suffolk Apskr. V. Buto, ir vieas iš "upper New York" (adv. Lucas iš Schenectady). Toji "specialė komisija" berods turėtų dar pasikviesti talko Tmsterdamo, Rechester, Uticos r Binghtamtono atstovus. Kaip toli nuėjo tos "specialės komisijos" darbas aš bent žinių neturiu, bet reikia tikėtis, kad ekonominė krizė tam darbui kojų nepakirs ir kad kitų štatų vaizbininkų suvažiavimai turėtų įvykti kiekvieną vasarą pavidale **grandiozisko pikniko.** Laike tokių piknikų, išanksto pasiruošę prakalbininkai, duotų apgalvuotus atsakymus į visus tuos klausimus, kurie butų vaizbininkams svarbūs. Kombinacija iš pramogos ir biznio, rodosi, butų tinkamiausias tokiems suvažiavimams pagrindas.

Šitokiai p. Žadeikio kalbai posėdžio dalyviai karštai pritarė ir be tolimesnių diskusijų nutarė: **rekomenduoti visiems Vaizbos Butams, kad imtųsi iniciatyvos suruošti vasaros laike kiekviename štate** macinius viso štato vaizbininkų **suvažiavimus, dedant suvažiavimo pagrindan kulturišką pasilinksminimą, jungiamą su ekonominių klausimų aptarimais.**

II. Pirmininkaujantis paaiškino, kad Am. Liet. Ek. Centras yra pasidalinęs į tris sekcijas: A) Vaizbininkų reikalams Amerikoje, — šios sekcijos pirm. yra p. Varkala iš Chicagos; B) ekonominiams santykiams su Lietuva, — šios sekcijos pirm. yra adv. R. J. Urevich iš New York'o; C) Lietuvos turizmo reikalams, — šios sekcijos pirm. yra Dr. P. Puskunigis iš Worcester, Mass.

S. E. Vitaitis, kalbėdamas apie sekcijos A uždavinius, pranešė apie p. Varkalos susirašinėjimą su įvairiais asmenimis, iš kurio matosi, kad Ek. Centro sekcija A mato artimiausiu savo uždaviniu: **tirti Amerikos lietuvių ekonominį pajėgumą ir kaip tas pajėgumas yra apsireiškęs.** Sąryšy su tuo, p. Žadeikis priminė, kad Ek. Centras yra gavęs talkon septynis korespondentus, kaipo garbės talkininkus, — todel p. Varkalai belieka su jais susižinoti ir dar naujų talkininkų ieškoti.

Svarstant Ek. Centro sekcijos B uždavinius, visi posėdžio dalyviai reikalavo, kad sekcija rodytų daugiau iniciatyvos. Kas del prekybos santykių su Lietuva, tai del ekonominio krizio ir aukštų Amerikos muitų Ek. Centro sekcija nenumatanti galimybės prekybos santykiams plėsti, betgi mananti, kad lietuviai importininkai galėtų nuolat šį bei tą iš Lietuvos importuoti, jeigu V. Butai nuoširdžiau remtų tokius importininkus ir moraliai ir finansiniai; kreditas importininkui yra svarbiausias dalykas; todel **V. Butai turėtų rasti budą savo narius-importininkus aprupinti kreditais,** bent didžiam reikalui esant. Kaip tą padaryti, — tai rimtų studijų klausimas Ek. Centrui. Toliau, tęsiant diskusijas, pabrėžta butinas reikalingumas tampriau sandarbininkauti su Kaune įsteigtu Amerikos lietuviams biuru. To biuro adresas toks: **Amerbiuras, Laisvės Alėja 64 Nr., Kaunas, Lithuania.** Tas biuras teikia Amerikos lietuviams nemokamai naudingų patarimų kaip įsikurti Lietuvoje ir kaip pelningai ir saugiai įvesdinti kapitalą Lietuvos gamyboje. Čia Dr. Puskunigis pranešė, kad jis paruošęs lapelį "**patarimų važiuojantiems į Lietuvą**" ir tas lapelis dalinamas kiekvienam šią vasarą į Lietuvą vykstančiam. Toliau, posėdžio dalyviai priminė p. Jurevičiui, kaipo Ek. Centro vice-pirmininkui ir advokatui, pasirupinti ir **padaryti santrauką žinių apie teisinį padėjimą į Lietuvą grįžtančių Amerikos lietuvių,** ypač Amerikos piliečių. Baigiant šį posmą diskusuoti, buvo pavesta p. Jurevičiui **ištirti progas bei galimybes pakviesti iš Lietuvos ekonomistą** aplankyti Vaizbos Butus ir bendrai suteikti Amerikos lietuviams šiuo tarpu naudingiausių informacijų iš Lietuvos ekonominio gyvenimo.

Pradėjus gvildenti Ek. Centro turizmo sekcijos artimiausius uždavinius, buvo prisiminta apie Ek. Centro atsišaukimą per spaudą į Amerikos lietuvių visuomenę: **"Leiskite jaunimą Lietuvos pamatyti"** ir pareikštas pageidavimas, kad šiame svarbiame lietuvių išeivijos reikale ir spauda ir visuomenė užimtų tų aktingesnę poziciją. Po to padarė pranešimą p. Trečiokas ir Dr. Puskunigis. Išvada iš tų pranešimų tokia: "Ek. Centro Turizmo Sekcija" yra visuomenės padaras ir nevaržytinas visuomenės balsas, kuris turi sau teisės kelti aikštėn geresnes turizmo progas bei reikalui esant kritikuoti turizmo biznio negeistinus ir visuomenei žalingus apsireiškimus. Iš kitos pusės "Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje" yra grynai technikinė turizmo biznio organizacija, kuriai yra privalomi "Trans-Atlantic Passenger Conference" nuostatai. Tos dvi organizacijos nei pernai nei šiais metais negalėjusios sutartinai bendradarbiauti. Mat, Ek. Centras reikalaująs pirmoje vietoje statyti Klaipėdos uosto interesus ir Lietuvos santykius su skandinavų (švedų ir danų) valstybėmis ir nurodinėjo, kad per Vokietiją važiuojant reikia vokiečiams už vizą $1.50-$2.00 mokėti; kad važiuojant tiesiai į Klaipėdą nei švedų nei danų vizos visai net nereikalingos. Betgi Agentų Sąjunga, kad ir pritardama aukščiau išvardintiems Ek. Centro nurodymams, negalėjusi prie jų prisitaikinti, nes butų įžeidusi savo prievoles link laivų kompanijų ir todel pakenkę savo bizniui. Ateičiai, Agentų S-ga sutinkanti, kaip p. Trečiokas pareiškė, kad Ek. Centras pirmoje eilėje pasirinktų tokias ekskursijas, kokias panorėtų globoti savo tikslams, išsirenkant iš "ekskursijų sąrašo," kuris Agentų Sąjungos išanksto nustatomas susiderant su laivų kompanijomis. Tačiau, Ek. Centro atstovai su tuo pasiulymu nesutiko ir pareikalavo, kad Ek. Centro atstovas dalyvautų prie "ekskursijų sąrašo" sudarymo. Del šio Ek. Centro nusistatymo matomais, kaip p. Trečiokas davė suprasti, turės dar išsitarti minėtoji Laivakorčių Agentų S-ga. Diskusijas šiuo klausimu baigiant, priimta tokio turinio rezoliucija:

"Ek. Centras pageidauja, kad tarpe Ek. Centro Turizmo Sekcijos iš vienos pusės ir Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Amerikoje iš antros pusės **ateityje butų glaudžiau sandarbininkalaujama turizmo srityje,** dedant pagrindan lietuvių visuomenės reikalus, betgi turint galvoje ir agentų profesinius interesus."

(Bus daugiau)

MIRĖ M. MELDAŽIUS

Liepos 6 d. ryte rastas sklepe su peršauta galva plačiai žinomas biznierius M. Meldažius, kuris tuojaus buvo nuvežtas ligoninėn, bet negalėjo jau kalbėti ir todėl nėra žinoma, kaip tas viskas atsitiko.

Liepos 7-tą dieną jis pasimirė. Dabar vedama tyrinėjimai tikrosios priežasties to taip nelemto įvykio. Jis buvo žymus vietos biznierius: užlaikė svetainę, priklausė prie spulkų ir kitokių organizacijų.

Gyva namų statyba

Nežiurint krizmečio, miestе gana gyvai eina namų statyba. Statoma daugiausia vieno ir dviejų aukštų mediniai namai. Muro namų visai nestatoma. Del to vietos murininkai gavo ieškotis darbo kitur kol kas paliekama po senam.

Šiandieną pasiekė Chicagos paštą apie 30,000 laiškų su 2 centų krasos ženklais ir visi tapo sugrąžinti su pažymiu: "one cent due".

Ignalina. Gražus tai miestelis, ypač jo apylinkės: iš visų pusių supa ežerai ir miškai. Miestely daugiausia gyvena žydai, sulenkėję lietuviai, arba teisingiau pasakius išverstarankoviai, keletas šlėktų ir nedidelis skaičius lietuvių. Šio miestelio lietuviai daugumoje susipratę, skaito "Viln. Rytojų". Jau vieną kartą "Viln. Ryt." buvo trumpai pažymėta, kad čionykščiai lietuviai norėjo įkurti L. Š. K. D. skyrių, bet jų pastangos kol kas nuėjo niekais. Sutrukdė policija, užsirašiusiems pagrasino pabaudomis; kiti ir taip nežinia ko patys baidosi. Del to sunkiai nukentėjo p. J. Stanevičius. Jis gegužės 15 d. buvo pakviestas į policijos nuovadą. Iš ten išėjo pusgyvis ir tuojau atsigulė; dar ir dabar sergalioja. Bet ir tas įvykis musų nebaido ir nenuleidžiame rankų. Tol stengsimės ir rupinsimės, kol savo gausime; tokis jau lietuvio budas.

PASKELBĖ CARO SUNUM

Sovietų valdžia išleido įsakymą suimti vieną jaunuolį, kuris paskelbė save caro sunum Alekseju ir vaikščiodamas po Pietų Rusijos kaimus ragina mesti bolševikų jungą.

Pranešimai iš Minsko rodo, kad tas jaunuolis surado nemažai pasekėjų, kurie it apaštalai vaikščioja su juom.

J. Elijošius pareiškė, kad Universal State Banka atsidarys

Universal State Bankos prezidentas, p. J. Elijošius pareiškė, kad banka bus atidaryta, nes žmonės ja pasitiki ir rems, kaipo lietuvišką biznio įstaigą. Ši banka turi milžiniškos reikšmės visam Bridge portui ir ji neužsidarė dėl netinkamo biznio vedimo, bet dėl žmonių žvėriško puolimo ant šios bankos.

Žinoma, banka negali išsilaikyti, jeigu visi depozitoriai ištraukia savo indėlius. Tą turėtų suprasti visi lietuviai ir remti savo banką, bet netraukti iš jos pinigus ir dėti į turčių bankas, kuriose pinigai irgi nėra saugūs. Bet jeigu lietuviai rems šią banką, tai ji atsidarys, sustiprės ir neš garbę visiems lietuviams.

Rep.

Pakelta Kaina ant 1-mos Klasės Siuntinių

Paštas nepriims laiškų su 2c krasos ženklais

Nuo Liepos 7-tos dienos įeina į galę pakėlimas kainos ant pirmos klasės siuntinių. Ant visų laiškų turi buti krasos ženklai trijų centų vertės, vieton lig šiol buvusių dviejų centų. Visi su 2c ženklais bus grąžinami siuntėjui atgal. Taigi nuo liepos 7-tos dienos reikia dėti trijų centų paštos ženklai po tris centus už kiekvieną ancų.

Ateityje žadama pakelti ir ant oro aptarnavimo. Tačiau

ŠIURPI ŽMOGŽUDYSTĖ AR SAVIŽUDYSTĖ

Žeimelis, Biržų aps. Biržėlio 2 d. Žyčiunų km. ukin. J. B., grįžęs iš turgaus, namuose pamatė baisų reginį. Jo duktė lovoje gulėjo papiauta. Kambarys buvo pilnas kraujo. Žmonos nebuvo. Atvykus policijai, žmona rasta kieme esančiame šuliny, kuri taip jau buvo papiauta. Kadangi Baltaitienė buvo psichiniai nesveika ir jau kartą buvo bandžiusi žudytis, spėjama, kad ji dukterį, kurią labai mylėjo, nenorėdama tėvui palikti, bus nužudžius ir prie šulinio pati pasipiovus.

EXTRA EXTRA

Kooperatyvas **Restoranas,** 3206 So. Halsted St. naujų savininkų rankose ir dabar vadinasi **Milda Restoranas.** Viskas naujai sutvarkyta. Valgiai geresni, pigesni negu kur kitur. Patarnavimas mandagesnis ir **Milda Restoranas** tikrai Lietuviška valgykla Chicagoj.

Todėl lai buna žinoma gerbiamai Lietuvių Visuomenei ir nuoširdžiai yra kviečiama Lietuvių Visuomenė atsilankyti ir persitikrinti.

Taipgi randasi visi Lietuviški laikraščiai pasiskaitymui veltui.

Užprašome visus atsilankyti

Mildos Restorano

savininkai: MAIKIS ir AGNĖS MICEVIČIAI.

DEIMANTAI

Alex R. Junievicz

Laikrodininkas ir Auksorius

Pirkit deimantus — laikrodėlius ir šliubinius žiedus pas

Alex R. Junevicz

3317 So. Halsted St. Chicago, Ill.

MARGUTIS

Radio Bangomis

Muzikos, dainų ir visokologijos žurnalas išeina kas dvi sąvaitės. Kaina metams $2.00. Pusei metų $1.00

Kas vakarą, 10 val., duodama radio programas, kuris girdimas Chicagoje ir apielinkėse.

Margučio adresas:

2437 West 69th St. Chicago, Ill.

Telefonas: Grovehill 2242

IŠPARDAVIMAS

VISAS STAKO PERVIRŠIS

Sutaupymui Daugiau kaip pusės pinigų.

RODIOS

$125.00 vertės kombinacijos radio su gramafonu tik $48.00

$75.00 vertės naujutėliai radios puikiuose kabinetuose tik $25

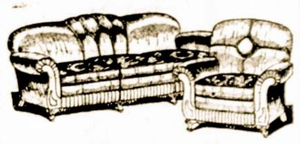

PARLOR SETAI

Nauji Gražus dengti su Mocquette ar Tapestry verti $75.00 dabar po $33.00

Mohair dengti Parlor Setai $95.00 verti, dabar tik po $39.00

GESINIAI PEČIAI

Pilnai Parceliuoti naujos mados $55.00 vertės, dabar po $24.75

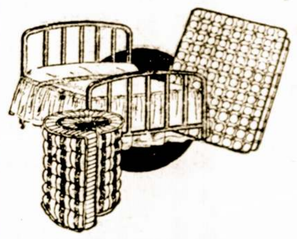

LOVOS ĮRENGIMAI

Graži nauja lova, gvarantuoti springsai ir 45 sv. vatinis matrasas viskas vertas $25, dabar tik $12.95

Kodel Jieškoti Kitur ir Mokėti Daugiau?

PIRKITE ČIA IR TAUPYKITE!

PEOPLES FURNITURE CO.

2536-40 W. 63rd St.
Hemlock 8400

4177-83 Archer Ave.
Lafayette 3171

Chicagoje

Sandaros 25 kp. susirinkimas ivyks penktadieni, Liepos 15 d.

Sandaros 25 kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks Liepos 15 d., Sandaros svetainėje.

Tas susirinkimas bus svarbus tuo, kad kuopos delegatas jame išduos smulkmenišką Seimo raportą ir įspudžius iš tolymųjų rytų.

Taipgi yra keliatas kitų reikalų, kurie neatidėliojant turės buti apsvarstyti.

Todėl visi kuopos nariai esate kviečiami atsilankyti ant šio susirinkimo ir sužinoti daug įdomių dalykų iš rytinių sandariečių gyvenimo.

Lietuvių Radio Programas

Praeito antradienio vakare, ir vėl linksmino ir žavėjo radio klausytojus graži radio programa, kuri buvo transluojama iš stoties W. G. E. S. pastangomis ir lėšomis Peoples Furniture Kompanijos.

Visas programas buvo labai rupestingai prirengtas, kuris susidėjo vien tik iš rinktinų dainų ir muzikos. Kaip dainininkai taip ir kalbėtojai pažymėtinai gerai išpildė savo programo dalis, kas ir davė didį malonumą pasiklausyti ir laukti kito antradienio programo.

Taipgi radio klausiančioji lietuvių visuomenė su žingeidumu išklausė pranešimo apie busiantį Sandaros pikniką, kuris įvyks Liepos 17 d., Justice Park darže, prie Kean ir Archer gatvių.

Prie to buvo malonu išgirsti nuo pranešėjo, kad Peoples Furniture Kompanija ir vėl atnaujino sutartį ant ištisų metų su šia stotim ir leis šiuos programus be pertraukos. Todel ačių jums laidėjai.

— **Klausytojas.**

A. Stankus Sveiksta

A. Stankus, kurį buvo ištikus didelė nelaimė, (buvo labai skaudžiai nudegęs) jau sveiksta ir greitu laiku sugrįžš iš ligoninės prie savo biznio. Jis turi gazolino stotį ant 65-tos ir South Cicero Ave.

Tai yra labai linksma, kad musų vienmintis ir visokių tautiškų reikalų rėmėjas laimingai pergyveno sunkias ligos valandas ir grįžta į sveikatos stovį. G. L.

Rengiama Linksma "Bunco Party"

Pelnas yra skiriamas labdarybės tikslams

Ponia Kolalis ir kaip kurios jos draugės rengia linksmą "bunco parę", kuri įvyks Liepos 20 d., 7:30 val. vak., pp. Kolalių namuose, 2547 West 47th St.

Tai bus viena iš šauniausių šio sezono parių. P-nia Kolalienė rengiasi visu smarkumu kad visi į tą parę atsilankę butų užganėdinti.

Ten bus lošiama įvairiausios gėrės: bunco, kortos, butelio sukimas ir tt. Visas tos parės pelnas yra skiriamas neturtingai moteriai, p. Letukienei sušelpti.

Todel visi, kurie norite smagiai laiką praleisti ir kartu sušelpti neturtingą moterį, atsilankykite ant šios parės ir smagiai pasilinksmykite. Tikietų kaina tik 25c.

Užpuolė p. B. R. Pietkiewičiaus namus

B. R. Pietkiewičius išvažiavo iš namų. Tuo tarpu nežinomi plėšikai, kaip nors sužinoję, kad jis tą naktį nesugrįžš, įsilaužė į jo namus ir pradėjo juose šeimininkauti: išvertė visokius dokumentus, sugadino kaip kuriuos rakandus ir norėjo kaip nors atidaryti seifą. Bet tas jiems nepavyko ir rytui pradėjus aušti, jie pasišalino.

Greta gyveną kaimynai girdėjo tą triukšmą, bet jie manydami kad šeimininkas baiavoja, nešaukė policijos ir eido tiems valkatoms šeimininkauti. G. L.

Automobilio Nelaimėje Susižeidė p. T. Česnatis

Liepos 3 d. T. Česnačiui parvažiuojant iš pirties, truko jo automobilio pryšakinio rato tajeras ir jis smogė į stulpą, visu smarkumu.

Nuo didelio trenksmo smarkiai susižeidė p. T. Česnatis, 23 m. ir buvo nuvežtas į South Town ligoninę, 57th ir Wood St., kur jį prižiuri Dr. Brenza.

Nors sužeidimas yra gana didelis, vis dėlto yra vilties, kad jis pasveiks ir sugrįžš pas savo tėvelius, kurie turi pirtį (maudynę) ir hotelį, 4501 So. Paulina St. **Rep.**

DVI RANKOS KIAUROMIS GYSLOMIS

— Kaune, Šiaulių gatvėj viena mergina susipykusi su savo kavalierium pagriebė jo skustuvą ir persipiovė rankos gislas. Nugabenta ligoninėn.

— Tvirtovės alėjon pas motiną atėjo sunus gyvenąs Širvintų gatvėj. Kartu girtavo kai susipyko, motina ėmė mušti. Motina naščiais žiebė sunui ir prakirto rankų gyslas.

P-lė A. Briedžiutė Pasižymėjo Muzikos Srityj

Šiomis dienomis p-lė Aldona Briedžiutė, žinoma lietuvių pianistė, išlaimėjo muzikalinę stipendiją, Chicago Musical College. Išlaimėjimui stipendijos buvo privažiavę gabių studentų iš beveik visų Amerikos valstijų. Egzaminai buvo sunkus — reikėjo skambinti tris kartus prieš kritikus. Bet, ant galo, jie pripažino musų šaunią lietuvaitę išlaimėtoja šios stipendijos. Jos mokytojas bus garsus artistas, Alexander Raab.

P-lė Briedžiutė yra dažnai laimėjusi dovanas už jos muzikalinius gabumus. Ji yra gavusi tris auksinius medalius, sidabrinį taurą, ir grand pianą, įvairiuose kontestuose. B.

Visi į SLA. 6-to Apskričio Išvažiavimą

Ned., Liepos-July 10 d., SLA. 6-to Apskričio įvyksta išvažiavimas — piknikas, gražioje p. Baukšo farmoj, prie 87-tos ir Maple gatvių, 1 mylią į vakarus nuo Kean Ave., Spring Forest, Ill.

Šiame išvažiavime bus programas, šokiai, užkandžiai ir įvairus pasilinksminimai. Įėjimui tikietų nebus — veltui.

Kviečiame SLA. narius-es, jų šeimas ir draugus dalyvauti išvažiavime.

Justas Čiliauskas,
Apskr. Sekr.

BURDINGIERIUS MYLIMESNIS UŽ VYRĄ

Iš provincijos atvykęs žmogus į didmiestį, užeina į tulą raštinę ir klausia raštinės darbininko:

— Ar žinai tamsta kur tinkamą advokatą?

Darbininkas, taip, net keliatą, kurie yra specialistai ir gerai patarnauja bile reikale. Štai artimiausio antrašas ir telefono numeris. Galėsit pas jį užeiti ar pasiskambinti, bet atsiprašau tamsta, turbut svarbią bylą turite, gal kokia nelaimė dirbtuvėj, ar finansinė transakcija ar ne?

— Taip, poneli, labai svarbi, pati iš namų išvarė.

— Pati iš namų išvarė, na ir kaip tai? Ar senai kaip vedęs esate?

— Jau devyni metai kaip ji persiskyrė su pirmuoju vyru ir aš ją apsivedžiau, bet prieš perskiras išgyvenau 16 metų pas ją ant burdo ir ji nė sykį nevarė mane.

TOMAS MANN LIETUVOJE

Žymiausiu pasaulio rašytoju laikomas 1930 metų Nobelio literaturos dovaną gavęs vokiečių rašytojas Tomas Mann, kurio žymesni veikalai išversti lietuvių kalbon. Tomas Mann kasmet praleidžia vasaros atostogas Lietuvoje, Nidos kurorte, kur turi pasistatęs savo vilą. Šiemet, kaip praneša Lietuvos spauda, jisai su šeima taip pat atvyksiąs Lietuvon vasaros atostogų. Kartu žada apsilankyti Kaune ir kituose Lietuvos miestuose.

MAŠINA KELIUS TAISO

Kybartai, Vilkaviškio aps. Šio valsčiaus viršaičio p. K. Gavėno rupesniu, Vilkaviškio aps. savivaldybė šiomis dienomis atsiuntė keliams lyginti ir taisyti mašiną. Ji nuo birželio 3 d. pradėjo savo darbą. Po bandymų pasirodė, kad mašina visiškai gerai lygina ir ištaiso duobėtus kelius. Dėl to, manoma, kad jos pagalba bus sutvarkyti visi Kybartų valsčiaus I ir II ruš. keliai. Baigus darbą šiam valsčiuj, mašina busianti perduota kaimyniniam valsčiui.

BYLINĖJASI DĖL NIEKŲ

Vaškai, Biržų aps. Kaupų kaimo ukin. M. atėmė iš tarno batus už tai, kad šis jam

Kunigaikštis Augustas Wilhelmas, ketvirtasis buvusio kaizerio sunus, kuris tapo fašistų partijos išrinktas į Prusijos Seimą.

negrąžino 3 litų. Dėl to tarnas iškėlė ukininkui teisme bylą. Birželio 3 d. teismas priteisė ukininkui grąžinti batus, o tarnui — sumokėti ukininkui 3 litus. Be to, ukininkas turės sumokėti teismo išlaidas. Tarnas teismo sprendimu nepatenkintas, apeliuoja į apygardos teismą.

"PARAMOS" DUONA GAVO AUKSO MEDALĮ

Bolonijoj (Italijoj) tarptautinėje parodoje, kartu su kitomis žymiomis firmomis, "Parama" buvo išstačiusi ruginę savo gamybos duoną. Gautas pranešimas, kad "Paramos" duona Bolonijoj gavusi aukso medalį. Lietuvos atstovybė Romoje atsiuntė "Paramai" raštą, kuriuo prašo kuo skubiausiai atsiųsti duonos į tarptautinę duonos parodą Romoje, kuri įvyksta nuo šio mėnesio 15 iki 30 dienos. Italams ypač patinkanti "Paramos" ruginė duona.

VANAGAS VAIKĄ SUKRUVINO

Jonava, Kauno aps. Neseniai vienas Podgojų kaimo vaikinas nuėjęs į mišką aptiko vanago lizdą. Lizde rado nemažus 4 vanagiukus, kuriuos norėjo išsiimti, bet beimant puolė vanagas vaikiną ir pradėjo sparnais mušti ir nagais draskyti. Baisiai apdraskė jam veidą ir vos iš medžio neišmušė. Grįžo namo vaikinas visas kruvinas.

MOTINA HELENA

Garsiausia pasauly žolių gydytoja tukstančius išgydė žolėmis.

Pastebėtina nauja kombinacija gyvastį palaikančių žolių yra svarbiausias moderninių laikų išradimas. Tukstančiai kentėjusių, kurie sunkiai sirgo, dabar sveiki. Nežiurint kokia jusų liga yra, ir kiek daug daktarų ir vaistų jus išbandėt, dar yra viltis del jus.

Motina Helena, Didžioji Žolių Gydytoja, 1869 N. Damen Ave., Chicago, siulosi jums suteikti 5 dienų naminį treatmentą žolėmis visiškai dykai. Aprašykite savo ligą ir mes prisiųsime $1.00 bonką Kraujo Toniko, ar $1.50 bonką specijalių žolių gyduolių. Pridėkite 25c apmokėjimui supakavimo ir persiuntimo. Rašykite ar ateikite šiandie. Skyriai: 1721 W. 47 St. ir 4172 Archer Ave. P-ia B. Patumienė yra Motinos Helenos Šimanskienės sekretorė lietuvių skyriuje 4172 Archer Ave.

Pranešimas

Tėvynės Myletojų Draugystės knygos randasi 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill., parsiduoda prieinamomis kainomis.

Jeigu kas norėtumėte pirkti kokių nors šios draugystės išleistų knygų, kreipkitės viršminetu antrašu ir jums bus tinkamai patarnauta be jokio atlyginimo.

T. M. D. Knygius.

Reikalinga Tuojaus Vyru

Turi turėti gerą reputaciją, su mažu kapitalu prisidėti prie COOPERATIVE ASSOCIATION, kurią kuria CARLISLE PARRY STERILIZER, Inc., ir apsigyventi arti New York miesto; Statybos darbininkai, malioriai, popieruotojai, ukių darbininkai, paprasti darbininkai ir tt. PASTOVUS DARBAS, GEROS ALGOS ir ĮRENGTI NAMAI su nedideliais žemės plotais; gera proga geriems ir pastoviems žmonėms. — Atsišaukite ar kreipkitės laišku, pridedami dviejų centų pašto ženklelį del platesnių žinių į

LAW FIRM F. DUDLEY KOHLER

30 Irving Place, Desk Nr. L-37,
NEW YORK, N. Y.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Phone Victory 6219
CHARLES VASKIS

Bendra apdrauda gyvybės, nelaimės, sveikatos, ugnies tornado ir t.t.

Taipgi apdraudžiu namus, stiklus, automobilius, rakandus ir t.t.

3123 So. Union Ave., Chicago.

MES PERKAME SENĄ AUKSĄ

Mokame pilną cash vertę už seną auksą, platinum ir sulaužytas brangmenis.

A. R. JUNIEVICZ
3317 So. Halsted St., Chicago

MUZIKOS MOKYKLA

Duodu piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir, reikalui esant, — atvažiuoju į namus. Deliai platesnių informacijų kreipkitės pas

VERĄ STRADOMSKAITĘ
3357 So. Morgan St.
Tel. Yards 6120.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — musų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St.,
Tel. Calumet 3399
Res. 828 W. 34th Place
Tel. Yards 3408

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

S. D. Lachavicz & Son
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill
Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

CHARLES P. KAL.
ADVOKATAS
Mieste Ofisas
105 W. Monroe St., Room 804
Phone State 4690
South Side Offisas
756 W. 35th St., netoli Halsted St.
Phone Boulevard 5913

Tel. Central 6100
CHAS. A. PEPPER
LIETUVIS ADVOKATAS
10 North Clark St., Room 1206
Namuose, 3117 S. Union Ave.
Nuo 7 iki 9 val. vak.
Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st.
Room 905 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1210
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Tel. CENTRAL 7079
B. G. Lambrakis M. D.
Gydytojas ir Chirurgas
Ausų, Nosies, Gerklės Specialistas
Buvęs 5 metus Viennos ir dabar Illinois Universitete profesorium.
Rez. Tel. Longbeach 9453
Valandos: nuo 1 iki 4 ir pagal sutartį.
Room 1447-49 Pittsfield Bldg.
55 E. Washington St. Chicago

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)

Akiniai pritaikomi mokslišku budu
2437 W. 69th Street
Tel. Grovehill 2242

Phone Hemlock 2061
DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
2420 W. Marquette Road
Naujo ofiso valandos:
Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 9266 Hemlock 2019
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Dr Suzan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet
Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredomis pagal sutartį.
Rez.: 6628 S. Richmond St.
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
4645 S. Ashland Ave.
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone: Grovehill 13
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto
Nuo 2 iki 4 dieną
ir
Nuo 7 iki 9 vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir trečiadieny po pietų pagal susitarimą.